

Upravništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Izdatniški oddelki: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.949, za ostale kraje
Italije Servizio Cont. Cor. Post. No 11-3118
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO na oglašje in Kz.
Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljke
Naročnina: ena mesečna Lj. 18,-
za inozemstvo vključno s ponedeljskim
brojem Lj. 36,50.
Uredništvo:
Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5, telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24.
Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ad esen-
za: Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Posadka na Lampedusi odklonila poziv k predaji

Posadka na Pantelleriji je izpostavljena brezprimernim napadom in v pomanjkanju vode za civilno prebivalstvo prenehala odpor

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 12. junija naslednje 1113. vojno poročilo:

Pantellerija, izpostavljena množestvenim letalskim in silnim pomorskim napadom, ki po silovitosti in gostoti nimajo predhodnega primera, oropana vsakršne vodne zaloge za civilno prebivalstvo, je bila večeraj prisiljena prenehati z odporom.

Letalski in pomorski napadi sovražnika so se obnovili in ojačili na malo posadko na Lampedusi, ki je odklonila poziv za predajo in se junaško upira.

Pripombe k vojnemu poročilu št. 1113: Otok Pantellerija, oddaljen komaj 66 kilometrov od Tunizije in 94 km od Sicilije, je moral večeraj prenehati z odporom proti sovražnim napadom. Sovražna letalska ofenziva, ki se je preko enega meseca z neprestano silovitostjo osredotočala proti otoku, je uničila vsako zalogo vode. Kakšne posledice je imelo bombardiranje otoka, je jasno povedal londonski radio v svoji oddaji 9. junija z besedami nekega vojnega dopisnika: »Bil sem priča enega izmed najpogubnejših bombardiranj, kar sem jih kdaj videl in ki je bilo narejeno na en sam cilj. Vsa pantellerijska luka je bila kakor ogromen vulkan v izbruhu.«

V resnici se je teh napadov, ki so bili vzdrževani in osredotočeni v doslej neznanem obsegu, udeležila, kakor zatrjuje londonski radio, celotna razpoložljiva angleško-ameriška letalska sila, ki je v 13 dneh vrgla na nekoliko desetkov stirijskih kilometrov otoka od 15.000 do 17.000 ton bomb. Samo na dan 10. t. m. je bilo vrženih 2000 ton eksplozivov na naprave in na obrambo Pantellerije.

Tudi na malo mesto in na sušno Lampeduso, oddaljeno 210 km od matere Domovine, se pojačuje z bližnjih tuniških obal (120 km) ter z Malte (165 km) letalsko-pomorska akcija nasprotnika, da bi udušila vsako nadaljnjo obrambno sposobnost, toda mala posadka se upira z junaško trdnostjo.

Plemenit čin

Milan, 11. junija. s. Ob tretji obletnici vstopa v vojno, je podjetje Montecatini sklenilo, da veljajo za navzoče na delovnih mestih vsi delavci in nameščenci podjetja, ki so padli v vojni ali se pogrešajo. Družinam teh junaških borcev bo družba še naprej izplačevala za leto dni plačo in mezdo, katero so sprejemali njih svojci.

Zgled preproste delavke

Novara, 11. junija. s. Na trgu Cameriju se je pripetil danes gniljiv dogodek, ki v najlepši luči kaže ponos in globoko vero italijanskega naroda glede usode domovine. Med posetom zveznega tajnika dr. Marigigija v nekem industrijskem podjetju je pristopila k hierarhu preprosta delavka, si odzela z vrata zlato verižico z medaljonom Matere Božje in jo izročila zveznemu tajniku z besedami: »Vse zlato, kar sem ga imela, sem podarila domovini ob priliki sankcij, sedaj imam samo še to verižico, ki jo tudi rada dam domovini, da zmaga.« Po teh besedah se je preprosta delavka oddaljila, ne da bi povedala svoje ime, in se pomešala med tovariše. Dogodek je globoko ganil hierarha in voditelje podjetja, tem bolj, ker so kasneje ugotovili, da gre za zelo bedno vdovo delavko, ki se je ponesrečil pri delu.

Bolgarski glas o odporosti italijanskega naroda
Sofija, 11. jun. s. List »Dnes« z najvišjo hvalo omenja odpor in izredne napore, ki jih kaže Italija v sedanji vojni. Italija, pra-

Iz Odredbenega lista PNF

Rim, 11. jun. s. Odredbeni list PNF objavlja: Navedbe: Junaško so padli v borbi fašisti Lodovico Artusi, tajnik GUF-a v Poli; Silvio Zanoni, član direktorija fašija v Mezzolombardu (Trento); Giuseppe Comper, podzavupnik krajevnih skupine fašija v Madruzzo (Trento); Ercole Saverrini, svetovalec fašija v Colle S. Maria (Teramo); Aurelio Manfrini, vodja skupine fašija v La Spezia.

1. Drugi odstavek odredbenega lista št. 178 z dne 25. marca 1943-XXI, ki se tiče obnove izkaznice PNF za fašiste, padle v borbi in njih navzočnosti v vrstah, se izva-ja tudi za fašiste, ki so padli ob sovražnih vojnih napadih.

2. Za generalne inspektorje GIL-a so imenovani naslednji tovariši: Giovanni Tabarera-Castelli, Antonio D'Oro, Claudio Laconi, Vincenzo Morello, Antonio Valli, Ezio Ballucci (za zdravstveni odsek), Vincenzo Impolo (za upravni odsek).

3. Z imenovanimi zveznimi tajniki prenehajo dolžnosti podtajnikov, zavupnic in podzavupnic ženskih fašijev. Tovariši in tovaršice na teh položajih ohranijo svoje delovanje v organizacijah in uradih, katerim so dodeljeni, kot sodelavci.

4. Pod pokroviteljstvom ženskih fašijev, narodne ustanove za zaščito mater in otrok in ob sodelovanju fašističnih poljedelskih konfederacij je bil izdelan načrt, s katerim se bo kar najbolj podpiralo ustanavljanje začasnih otroških zavetišč za čuvanje in podpiranje otrok delavk v poljedelskih podjetjih. Predvidena so tudi zavetišča za otroke žanjic in delavk pri mlačvi v pokrajinah srednje in južne ter

vi list, se upira napadom sovražnika s krepkimi vrtilami bojevnika naroda. Italijanska zgojovna jasno kaže, da je italijansko ljudstvo znanu braniti svojo svobodo v teku stoletij. Italija je prestala vse krize v zgodovini in ni nikakega dvoma, da bo zmagovita izšla tudi iz te borbe, pa naj bodo letalski napadi sovražnikov še tako strašni. Italijansko ljudstvo se zaveda dejstva, da njegov boj zagotavlja Evropi in s tem tudi Italiji lepšo in boljše bodočnost.

Švedski tisk o junaštvu italijanske mornarice

Stockholm, 10. junija. s. Vsi švedski listi so objavili podatke o izgubah, ki jih je italijanska mornarica zadala sovražniku, proslavljajoč obenem tretjo obletnico vstopa Italije v vojno. Dopisnik lista »Svenska Dagbladet« piše, da italijanski narod zasluži odkrito priznanje in da je njegov duh žrtvovanja, ki narašča skupno s težkimi, v katerih se nahajajo zlasti bombardirana mesta, dosegel resnično epično raven. Glede notranje fronte v Italiji list poudarja ponovno znano zmernost italijanskega naroda. List dodaja, da je velika množica italijanskega naroda danes trdnjeja kakor pred tremi leti navzlic vsem težkostem, trpljenju in izgubam ob bombardiranju. Prebivalstvo ima jasen občutek, da je Italija v črti nasproti močnemu sovražniku in ta občutek se izraža v odločni volji do vztrajanja, ki se lahko primerja z voljo starega Rima, ko se je dvignil kriki: Hanibal ante portas.

Italijanski narod stoji trdno za fašistično vlado in zanj ni nobene druge možnosti kot da gre naprej za vsako ceno. Tudi dopisnik lista »Stockholm Tidningen« poudarja, da proslavlja Italija tretjo obletnico vojne v ozračju visoke pripravljenosti in vojaške zavesti. List se poklanja hrabrim branilcem Pantellerije, ki so pripravljeno braniti z vsemi sredstvi otok pred poizkusom izkrcanja in dokazati sovražniku, kako se lahko upirajo, če bi sovražnik kaj poizkusil proti Italiji.

Turški list o lažnosti anglosaške demokracije

Carigrad, 11. jun. s. Politični urednik lista »Džumhuriet« objavlja zanimiv članek, v katerem razpravlja o namelih, ki jih imajo Anglosasi glede usode velesil Osi, ako bi bile v sedanji borbi premagane. Pisec zatrjuje, da dokazujejo tako zvene demokratske sile, ki oznanjajo take namerne, da so same potrebne pouka o demokraciji, kajti zdli se, da ne vedo, da temelji demokracija na pravici vsakega naroda izbrati si vlado, ki mu je najbolj všeč. V ostalem poudarja tudi atlantska lista to pravico, čeprav njeni avtorji po vsem videzu nimajo namena, da bi uresničili vsebino členov omenjene listine. Nezadovoljstvo, ki je nastalo po Versaillesu, se je v Italiji očitovalo s tem, da je vznikel fašizem. V državi, ki je bila padla v anarhijo, ni bilo več reda in ji je grozilo popolno razsulo. Mussolini je prišel na oblast s podporo ogromnih ljudskih množic in s polnim zaupanjem vladarja. Ne da se zanikati, pravi nadalje članek, da je fašistični režim uresničil veliko pridobitev. Slučen razvoj se je pokazal tudi v Nemčiji. Spritno tega bi hoteli Anglosasi v Italiji in v Nemčiji vzpostaviti totalni režim, ki bi bil glede njihovih namerenov še bolj sovražne vsaki demokraciji, kakor je boljševiški režim. Članek zaključuje z opominom Anglosasom, naj dajo svojim načrtom kako drugo oznako, kajti oznaka demokracije zanje nikakor ni primerna.

otočne Italije in zlasti v onih, ki so najbolj zaposlene z žetvijo. Ustanova ONMI je zagotovila svoje popolno sodelovanje. Zvezni tajnik in zavupnice ženskih fašijev bodo to primerno in koristno pobudo kar najbolj podprle.

Odstavljeni voditelji poljedelskih sindikatov

Rim, 11. jun. s. Minister za korporacije je uporabil disciplinske ukrepe proti naslednjim voditeljem poljedelskih sindikatov, ki so pokazali nezadostno pojmovanje reda med kmetijskimi delavci: Dr. Nicola De Marco, predsednik pokrajine. zveze poljedelcev v Brindisiju, odstavljen s svojega mesta; Lentini Franc, vodja urada za namestitev poljedelskih delavcev v Brindisiju, in Frete Anton, občinski zavupnik poljedelskih delavcev v San Pietru Vernotico (Brindisi), sta izbrisana iz spiskov kmetijske sindikalne organizacije.

Novo stavkovno gibanje v Ameriki

Buenos Aires, 12. jun. s. Rooseveltov ukaz, da se stavkajočim rudarjem naloži globa 1 dolarja na dan in osebo, je povzročil hudo nevoljo med množicami rudarskih delavcev, ki so po vsej priliki še bolj odločeni, da izvedejo svoje mezdno borbo do konca. Ker se gibanje nezadovoljstva širi tudi na druge stroke, sodijo zavupniki vlade, da bi bilo nevarno tirati do vrhunca ta težki problem, ker bi bila sicer vojna proizvodnja hudo prizadeta.

Vladar sprejel novega hrvatskega poslanika

Rim, 11. junija. s. Nj. Vel. Kralj in Cesar je danes ob 10.30 sprejel v avdienci Eksc. dr. Anteja Nikšića, ki je vladarju izročil poverljiva pisma, s katerimi je postavljen v svojstvu izrednega odposlanca in polnomočenega ministra Hrvatske na Kraljevem dvoru.

Duhovni most med Rumunijo in Bolgarijo

Bukarešta, 11. junija. s. Generalni direktor inozemskega tiska v rumunskem propagandnem ministrstvu dr. Avrelji Cosma je govoril v bucareštanskem radiu o nedavnem potovanju rumunskih novinarjev po Bolgariji in je med drugim izjavil: »Ustvarjen je bil duhovni most med Rumunijo in Bolgarijo, ki sta poklicani, da delata in se borita skupaj ne samo zase, temveč tudi za ustvaritev nove dobe miru in napredka v tem evropskem kotu. V ju-trišnji Evropi bosta morali Rumunija in Bolgarija zaupno in v medsebojnem spoštovanju sodelovati. Na njunem prispevku bo slonela trajna in obnavljajalna organizacija na evropskem jugovzhodu. Potovanje novinarjev je nudilo priliko za ugotovitve, da bolgarski narod odkrito želi sporazuma in da rumunski narod odgovarja na ta čustva s prav tako odkritim prijateljstvom.«

Predavanje o fašizmu v Rumuniji

Bukarešta, 11. junija. s. Fašista Carelli in Regazzoni kot zastopnika šole italijanske mistike sta imela te dni predavanja v Bukarešti, v Sibiriju in v Braşovu o razlogih, ki so privedli Italijo, da je stopila v vojno. Predavatelja sta bila povsod deležna navdušenega priznanja.

Veliki japonski uspehi na Kitajskem

Činan, 12. jun. s. Japonske čete so v odsekih severno in južno od Rumene reke v pokrajinah Santung, Honan in v severnem delu pokrajine Kijangsu in Anhvej v mesecu maju vzdržale 390 bojev ter dosegle sijajne uspehe. Pri tem so zajele 6.022 sovražnih vojakov, dočim je sovražnik izgubil tudi 12.137 mrtvih na bojnem polju. Razen tega so japonske enote pokončale 7 sovražnih vojaških tovornic, Japonski plen tvorijo okolniti množarji, težke strojnice, 104 lahke strojnice, 5.776 pušk, 203 pištole, nekoliko avtomatskih pušk in izvestna količina drugega orožja in streliva.

Tokio, 12. jun. s. Japonski glavni stan objavlja: Japonsko letalstvo je napadlo letalsko vežbališče v Henkijangu in zabilo 6 sovražnih letal, zaplilo ali uničilo in poškodovalo pa 7 drugih. Japonski letalci so izgubili samo eno letalo, ki se je prostovoljno vrglo na sovražne objekte.

Upor kitajskih komunistov proti Čungkingu

Nanking, 11. junija. s. Proti čungkingški vladi se je dvignil nov upor kitajskih komunistov. Komunistični mogotci odzvejuje svoje čete iz bojnih črt in so zavzeli grozeče položaje napram čungkingškim četam na obmejnem ozemlju pokrajini Šensi, Kansu in Ningsija. Na zborovanju komunističnih voditeljev v Jemaniu je bilo ukazano glavnini komunističnih čet, naj zavzamejo nove postojanke vzdolž fronte v omenjenih treh pokrajinah. Po najnovejših vesteh zbirajo komunisti svoje čete proti Čungkingu. Obenem so v Čungkingu neprestano posvetovanja, kako bi se preprečil odhod rdečih čet s kitajsko-japonske fronte.

Reforme v Argentini

Buenos Aires, 11. junija. s. Nova agentinska vlada nadaljuje odločno svojo reformno delavnost. Zasedla je poslopje kongresa in prepovedala vstop bivšim poslancem. Cel niz novih imenovanj kaže, da se je vojaška stranka odločila izvesti za vsako ceno svoj program, da se postavi na važnejša mesta osebe dobrega slovesa in čiste preteklosti. Za podtajnika v ministrstvu za javna dela je bil imenovan inž. Bartolini, za tajnika v zunanjem ministrstvu Ganghe, v finančnem pa Acosta. Na mesto podadmirala Benita Sueyria je imenoval mornariški minister kapitana bojnega broda Sclurana, ki je tudi prevzel poveljstvo nad vojnim brodom. Kapitan Pentin je bil imenovan za načelnika štaba mornarice, kapitan Vasilio pa za glavnega tajnika mornariškega ministrstva. Trgovinsko brodogrje je popolnoma podrejeno oblasti ministrstva vojne mornarice.

Buenos Aires, 11. jun. s. Tiskovni urad vlade je danes objavil vest o aretaciji mnogih komunistov. Po tej objavi so bili tako v glavnem mestu kakor v pokrajini aretirani mnogi komunistični agitatorji, ki so razdeljevali letake prevratne vsebine.

Buenos Aires, 11. jun. s. Argentinsko zunanje ministrstvo je objavilo, da sta Španija in Peru priznali vlado generala Ramirezja.

Buenos Aires, 11. jun. s. Poročajo, da so vlade v Kolumbiji, Mehiki, Ekvadorju, v Portugalski in Venezueli priznale novo argentinsko vlado.

Tokio, 11. jun. s. Zastopnik obveščevalnega urada Tomokazu Mori je na današnji tiskovni konferenci sporočil, da so bila dana navodila japonskemu veleposlaniku v Buenos Airesu, naj ukrene vse potrebno za priznanje nove argentinske vlade.

Novi Visoki komisar Ljubljanske pokrajine

Rim, 11. jun. s. S Kr. dekretom je bil imenovan za Visokega komisarja Ljubljanske pokrajine z dne 15. t. m. državni svetnik dr. Giuseppe Lombrassa.

Ljubljana, 12. junija.

Za novega Visokega komisarja Ljubljanske pokrajine je imenovan dosedanj komisar za naselitev Eksc. Giuseppe Lombrassa. Novi predstavnik rimske oblasti v naši pokrajini je doslej upravljal že važne rezore, v katerih je dokazal svojo visoko sposobnost ter svoje dragocene voditeljske lastnosti.

Eksc. Giuseppe Lombrassa se je rodil v Pesaru 20. junija 1906 in je vpisan v Stranko od leta 1921. Udeležil se je vseh slavnih dejanj fašizma v Markah ob strani Raffaela Riccardija. Ko je dokončal pravne nauke, se je z velikim uspehom posve-

til novinarstvu ter je dolgo časa vodil »Orac«, tednik pesarskega fašizma. Iz tednika je napravil list, ki je bil zelo odlično orodje propagande in polemike. Udeležil se je kot dobrovoljec borbe za osvoboditev Abesnije ter za osvoboditev Španije. V bojih na Španskem je bil trikrat ranjen ter si je zaslužil dve srebrni svetilji in vojni križec za hrabrost, razen tega pa je bil predlagan tudi za višjo stopnjo odlikovanja za vojne zasluge. Bil je tudi urednik lista »Lavoro fascista« ter sotrudnik »Popolo d'Italia« in si je v teh svojstvih stekel soglasno občudovanje čitateljske javnosti. Dne 31. oktobra l. 1939 je bil zaradi svoje delavnosti in krepke vere imenovan za komisarja za naseljevanje, 25. februarja 1942 pa za Podtajnika Korporacij.

Dolga izkušnja, trdna politična priprava, priznane voditeljske in državniške sposobnosti so zagotovile, da se bo pod njegovimi direktivami pokrajina čedalje bolj razvijala. Eksc. Lombrassa izraža prebivalstvu svoja voščila in spoštljivi pozdrav.

Oživljeni boji na vzhodu

Sovjetski napadi povsod odbiti — Uspešno čiščenje v zaledju

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 12. jun. Na vzhodni fronti je večeraj zopet oživel bojno delovanje. Razen delovanja napadalnih oddelkov na kubanskem predmestju in na fronti ob Miusu je prišlo v odseku pri Orlu do bojev, v katerih so bile sovjet. ske čete, ki so prešle v napad po močnem pripravljalnem ognju, krvavo odbite.

Pri preganjanju tolpe v zaledju srednjega odseka fronte so oddelki SS in policijske čete v dneve trajajočih in hudih borbah, ki jih je oteževalo nepretrdnost močvirnat in gozdnato ozemlje, očistile obsežne dele terena. Pri tem je bilo zavzetih proti žilavemu odporu 118 utrjenih vasi in gozdnih taborišč, razrušenih 162 bunkerjev, razen tega pa so tolpe poleg številnih padlih izgubile tudi velike množice orožja in materiala.

Italijanska posadka pri Pantelleriji je morala zaradi pomanjkanja vode ustaviti odpor proti stalnim sovražnim napadom iz zraka in z morja.

Večera popoldne je oddelke ameriških letal v veliki višini prodrl nad severno nemško ozemlje ter metal bombe na mesti Wilhelmshaven in Cuxhaven. Prebivalstvo je imelo izgube.

Preteklo noč so napadli angleški bombniki zapadno nemško ozemlje, predvsem mesto Düsseldorf. Zaradi bombnih zadetkov v stanovanjskih okrajih so bile hude izgube med prebivalstvom, povzročena pa je bila tudi znatna škoda na stanovanjskih hišah in javnih poslopijih. Po doseganih ugotovitvah je izgubil sovražnik pri teh napadih skupno 54 po večini štrimitorskih bombnikov.

S finskega bojišča

Helsinki, 11. jun. s. Finsko vojno poročilo javlja: Na frontah Karelske ožine in ob Aunusu le slabo delovanje. Na obeh straneh se bojujejo le manjši oddelki. Vsa ofenzivna prizadevanja Rusov so bila brezuspešna. Tudi v odseku Rukajervija so bili manjši sovjetski oddelki poginani nazaj na svoja izhodišča. V mnogih odse-

Anglosaški letalski napadi na Nemčijo niso dosegli pričakovanega uspeha

Berlin, 11. jun. Nikdar še ni bila polemika med nemškimi in angleškimi listi glede metod in ciljev vojne tako živahna, kakor je te dni. Preteklo soboto je posegel vanjo tudi sam propagandni minister dr. Göbbels, ki je temu vprašanju posvetil velik del svojega govora in še bolj odločno kakor doslej napovedal hude represalije nemškega letalstva.

Prav zaradi tega se mnogi ljudje čudijo, da se je prav v zadnjih dneh zmanjšalo delovanje letalskih sil na obeh straneh, vsaj v zapadni Evropi, in sicer v tolikšni meri, da imamo opravka s popolno nedelavnostjo. Po napadu na industrijsko mesto Wuppertal v noči na 30. maj so se angleški piloti dejansko omejili le na redke in nepomembne polete tako nad nemškimi kakor zasedenim ozemljem, a tudi nemški letalci so skrajno omejili svoje polete nad Anglijo. Gre torej za odmor, ki traja že polnih 10 dni in ki mu nihče ne ve pravega nagiba, tem večja pa so ugotovitve, da na sovražni kakor nemški strani o pravih vzrokih te prekinitve napadov.

Kolikor je mogoče presoditi po pisanju angleških listov, prevladuje v Londonu mnenje, da namerava maršal Göring »zbrati v največji tajnosti in ne glede na sovražna izzivanja velike letalske sile, s katerimi bo nekega dne bliskovito prešel v napad.« Ta domneva se zdi zelo verjetna, tem bolj, ker se strinja z Göbbelsovo napovedjo, vendar nam sama ne more razložiti skoro popolne prekinitve poletov nemškega letalstva nad britanskim ozemljem.

Domneve o vzrokih nedelovanja britanskega letalstva, ki se tu postavljajo, so različne. Predvsem mislijo nekateri na neugodne vremenske razmere v zadnjih dneh,

kih fronte so topniški dvoboji na obeh straneh izzvali velike gozdne požare. Na zemeljski ožini pri Aunusu so finska letala obstreljevala sovjetsko zaledje, uničila zbirališče ruskih čet in zažgala neko železniško postajo.

Listine o imperijalističnih načrtih Rusije

Stockholm, 11. jun. s. O imperijalističnih in napadalnih namelih Sovjetske zveze poroča »Folkes Dagbladet«, ki omenja važne listine, katere so Nemci našli na sedežu sovjetskega poveljstva v nekem mestu na Kavkazu. Med temi listinami so tudi zemljevidi, ki jih je izdalo sovjetsko vrhovno poveljstvo, zemljevidi Finske, Švedske, Norveške, baltskih držav in Balkana. Na teh zemljevidih so zaznamovane oporišča, proti katerim namerava sovjetsko poveljstvo podvzeti napade s podmornicami in z letali.

Dvoičnost boljševiške propagande

Rim, 11. junija. s. »Moskovski radio« ni vsak dan prizadeva odpirati oči onim, ki verujejo v razpust Kominterne. Vse oddaje ruskega naroda, določene raznim narodom, se začenejo s stari kominternskim geslom »Proletarci vsega sveta, združite se!«, vendar pa moskovske oddaje v angleščini in v turščini nimajo tega pristavka. Težko je misliti, da bi moskovski radio rade volje zatajil to staro komunistično bojno geslo, turški in angleški primer pa dokazujeta, da ima Moskva izvestne namene, ko je ravno v teh dveh jezikih izpustila hujskajoči poziv na združjenje vseh proletarcev sveta.

Angleška letala nad Nemčijo

Berlin, 11. junija. s. Popoldne je nekoliko britanskih izvidniških letal preletelo severozapadno Nemčijo. Eno izmed teh letal je zadeto od ognja nemških lovcev padlo v Severno morje.

ki zlasti nad Nemčijo niso bile idealne, vendar pa tudi ne tako slabe, da bi omejevale polete. Na drugi strani so tudi noči sedaj zelo kratke, kar znatno omejuje akcijski radij bombnikov, ne da bi seveda zaradi tega postali nemogoči tudi napadi na zasedeno ozemlje na zapadu ali na obalo Nemčije. Nadaljnji vzrok bi mogel tvoriti tudi zelo hude izgube sovražnega letalstva. Napolosed tudi ne izključujejo, da je Anglija v zadnjih dneh del svojih letalskih učinkov premestila v druge odseke.

Naj bo že kakorkoli, dejstvo je, da sedanji letalski odmor zaključuje neko fazo letalske vojne na zapadu in sicer fazo, ki je bila obeležena, kakor priznavajo tudi v Berlinu, s premočjo britanskega in ameriškega letalstva, vendar pa ne tako katastrofalno za Nemčijo, kakor je pričakoval sovražnik. Kakšni so bili namreč glavni cilji sovražnih akcij? Da bi se omočevila velik del nemške industrije in omajala morala prebivalstva, kar naj bi ustvarilo nered in paniko v vsej državi. Nobeden izmed teh ciljev pa ni bil niti delno dosežen. Čeprav so bile krvave žrtve precejšnje, je nemški narod vendarle povsod prestal hudo preizkušnjo z zglednim pogumom in odločnostjo, ne da bi ga to napadi moralno pobili. Njegova morala je nedotaknjena.

Enako nedotaknjen pa je ostal tudi vojni potencial Nemčije, predvsem zaradi nagle decentralizacije nemške vojne industrije, ki jo je izvedla vlada. Izgube na tem področju je v veliki meri nadomestila, kakor je izjavil minister Speer, povečana proizvodnja. Lahko torej rečemo, da so bili uspehi sovražnega letalstva neznatni, zlasti v primeri z izgubami, ki jih je sovražno letalstvo utrpelo. (Corriere della

Otvoritev umetniške in tujskoprometne razstave C.O.N.I.-a

Ljubljana, 12. junija. Danes po enajsti uri je bila v Jakopičevem paviljonu otvorjena umetniška razstava od športa navdahnjenih del in razstava tujskoprometnega lepaka, ki sta jo organizirala pokrajinski odbor C.O.N.I.-a in pokrajinsko poverništvo za tujski promet. K otvoritvi so prišli številni dostojanstveniki. Tako je prisel iz Rima poseben zastopnik predsednika C.O.N.I.-a Puccia Pucci cav. Baglini. Domače oblasti so predstavljali: Visokega Komisarja comm. Bisia in Armadnega Poveljnika Gen. Fava, navzoč je bil Zvezni tajnik Orlando Orlan-dini z gospo in z obema Zveznima podtajnikoma, mestni župan gen. Rupnik in podžupan comm. dr. Tranchida, komisar prosvetne uprave itd. Zastopana je bila univerza po dekani filozofske fakultete, dalje ženski Fašio, Zveza svobodnih policie in umetnikov, Narodna galerija, Društvo slov. likovnih umetnikov, Pokrajinska delavska zveza in razne druge institucije in društva. Prisotni so bili tudi domači umetniki, ki so prispevali svoja dela. Vse predstavnike je sprejemal in jih vodil po razstavi zaupnik C.O.N.I.-a in komisar za turizem Giovanni Buratti, ki je vodil tudi pripravljala dela za razstavo.

Otvoritev se je izvršila brez govorov in drugih svečanosti. Dostojanstveniki so si ogledali razstavljenih dela in so se pohvalno izražali tako o celotni zamisli in ureditvi razstave, kakor tudi o posameznih delih, izmed katerih jih je bilo pet prodanih že pred uradno otvoritvijo razstave.

V treh dvoranah Jakopičevega paviljona je razstavljenih 61 del, ki jih je prispevalo okrog 15 umetnikov. Razstavljeni dela, med katerimi so slike v olju, akvareli, grafika in plakate študije, prav kakor primeri plastike in zbirka vezenin in keramike iz Zavoda za žensko domačo obrt, predstavljajo po večini zvezo med naravo in človeškim sportnim udejstvovanjem, človeško telo v njegovem smotnem gibanju in razmahu. Na razstavi tujskoprometnega lepaka vzbujajo pozornost motivi, ki kažejo Ljubljano kot sedež nove province in združujejo domačo folklor z ornamentično, razodevajočimi novi državni položaj našega ozemlja.

O razstavi sami, o značaju in pomenu razstavljenih del bomo objavili še podrobnejše poročilo, za sedaj samo opozarjamo na to zanimivo manifestacijo sodelovanja na športnem in tujskoprometnem področju.

Predavanje o Kristofu Kolumbu

Predaval je podpredsednik Zavoda za italijansko kulturo prof. Vito Papaluca

Ljubljana, 12. junija. Sročil je bilo v prostorih Zavoda za italijansko kulturo zanimivo predavanje o Kristofu Kolumbu. Pred polno dvorano je predaval podpredsednik zavoda prof. Vito Papaluca.

Pred začetkom predavanja je predsednik zavoda prof. dr. Calvi pozdravil vse prisotne, zlasti zastopnika Ekselence Visokega komisarja, zastopnika Ekselence poveljnika XI. Armadnega Zbora, zastopnika Zveznega tajnika, rektorja vseučilišča in druge odličnike, ter se jim zahvalil za odziv. Nato je dr. Calvi kratko orisal veliki in svetniški lik Kristofa Kolumba, in predstavil predavatelja.

Prof. Papaluca je najprej pozdravil navzočine ter takoj v začetku poudaril važnost Kolumbovega odkritja. Med drugim je kratko opisal vzroke in namene pomorskih potovanj starih Grkov in Rimljanov po Sredozemlju do odkritja Amerike. Zamislil, da bi se dalo priti v Indijo po krajši morski poti, je vzklikal najprej pri Italijanih in potem pri Portugalcih. Nadalje je predavatelj poudaril italijanstvo Kristofa Kolumba in Italijan. Taka trditve bi bila dokazala genovska občina s spisi, ki jih hrani. Trditve špancev, da je bil španec, pa je brez podlage. Neki zelo učen, a prav toliko pristranski Francoz, tako je dejal prof. Papaluca, pa je hotel dokazati, da Kolumb ni Italijan. Taka trditve bi bila enaka trditvi, da sonce ne obstoja. Kdaj se je rodil, točno ne vemo, kakor nam niso znane podrobnosti o njegovi otroški dobi. Sploh je njegovo življenje zavito v

meglo. Kristof Kolumb je bil uverjen, da ga je Bog določil, da mora odkriti nov svet in da bi moral biti ves svet pokristjanjen. Vendar pa s svojo zamisljo dalj časa ni mogel prebiti. Šele Izabela Kastiljska mu je dala 3 karavele, od katerih je bila največja »Sveta Marija«, ki je imela 200 ton. Odpuil je 2. avgusta 1492. in po naporni vožnji, polni strahu in oklevanja, mornarji so se upirali in zahtevali povratek, je pristal 21. oktobra istega leta ob obali San Salvadorja. Potem se je zmagovalno vrnil na Portugalsko. Nato je še trikrat odplul čez »lužo«. Na ameriška celinska tla je stopil šele drugič. Prvič je namreč mislil, da je došel na Japonsko.

Zgodovinsko dejanje pa ni prineslo Kristofu Kolumbu tistega zadoščanja, ki ga je zaslužil. Enkrat so ga celo zaprli in ukinjenega privedli v Evropo. Tu je bil seveda takoj osvobojen in imenovan za velikega admirala okeanov in ameriškega podkralja. Kljub temu pa je poslej živel v samoti. Pred smrtjo si je spet zaželel videti Ameriko, z istim ognjem kakor moč obraz ljubljene žene. Kupil je ladjo in dosegel po 80 dneh plovbe skozi strašne viharje namen. Tam je umrl. Truplo je bilo prenešeno v Evropo, kje je sedaj, ne vemo. Takšno je bilo življenje moža, ki se mu ni zgodovina niti s tem oddolžila, da bi se novi svet, ki ga je on odkril, imenoval po njem.

Lahko razumljiva in izčrpna izvajanja prof. Vito Papaluca je občinstvo nagradilo s ploskanjem.

Zavezniška menica boljševikom

Te dni so se vrnili v Ameriko številni novinarji, ki so iz propagandnih razlogov obiskali Švedsko. Ameriško novinarsko odposlanstvo se je več tednov mudilo na Švedskem in je gotovo imelo priložnost, da se dobro pouči o švedskem razpoloženju. Iz prvih člankov, ki so jih napisali ti ameriški novinarji o svojih vtisih, je razvidno, da so se v svojih stikih s predstavniki švedskega javnega mnenja prepričali o čim dalje bolj naraščajoči zaskrbljenosti Švedov glede bodočih namenov Sovjetske zveze nasproti Švedski.

Eden izmed najuglednejših ameriških novinarjev, ki so se udeležili tega obiska na Švedskem, znani publicist Raymond Clapper, je objavil te dni svoj prvi članek, ki je zbudil veliko pozornost. Clapper piše med drugim, da v švedskih odgovornih krogih s skrbjo gledajo na močnost poglabitve političnih in vojaških odnosov med zapadnimi demokracijami in Sovjetsko zvezo. Na švedskem, ugotavlja Clapper, strah pred boljševizmom ni ideološkega značaja kakor v Ameriki, temveč zemljepisnega. Zato na švedskem prav nič ne vžiga prizadevanje Angležev in Američanov, ko hočejo svetu dopovedati, da postaja boljševiški bacil od dne do dne manj nevaren in da bo naposled običajen danu posede, v kateri se je razvil, in ostal v njej neškodljiv kakor kemijski preparat. Švedom ni toliko za boljševizem kolikor za strah, da ne bi Stalin sovjetske države usmeril v smer nadnarodne veselovanja carjev. Po mnenju Clapperja, ki izraža v tem pogledu mnenje švedskih krogov, s katerimi je prišel v stike, pa Anglija in Amerika z vsemi silami pod-

pirata prav razvoj sovjetske politike v to smer. Lahko rečemo, da ta ugotovitev ni tako presenetljiva, saj se od časa do časa pojavlja tudi v ameriških listih.

Po nekem švedskem poročilu iz Amerike se namreč tudi tam že kažejo težnje, da bi se ojačila propaganda proti Rooseveltovi notranji in zunanji politiki, med drugim prav zaradi zmotne Rooseveltove politike nasproti Sovjetski zvezi. Nedavno je ameriški senator Wheeler podal senzičjalna izjava, v kateri je med drugim opozoril na nevarnost posledice angleško-američko-sovjetskega zavezništva, da bo Moskva prejela od zapadnih demokracij nepopisano menico glede svojih teritorialnih zahtev v Evropi. Kakšne bi utegnile biti posledice tega nevarnega razvoja? Po mnenju Američanov, ki nasprotujejo Rooseveltovi politiki, bi takšna menica krila v sebi klice nove strašne vojne med veselislami. Ta nevarnost plaši predvsem ameriške gospodarske kroge, ki so trdno prepričani, da bi v primeru usunjenja vse Evrope Sovjetski zvezi propadli vsi njihovi načrti o povojni ureditvi, kar bi imelo neopravičljive posledice za vso ameriško gospodarstvo.

Teh argumentov proti Rooseveltu se v veliki meri poslužuje zlasti podeželski tisk v Ameriki, da lahko govorimo o pravi kampanji proti predsedniku, katere vodni motiv je treba iskati v nezaupanju ameriške javnosti glede sovjetske povojne ureditve v Evropi. K temu nerazpoloženju pa so sedaj bistveno prispevali še ugledni ameriški novinarji, ki so obiskali Švedsko, kjer je strah pred sovjetskim imperijalizmom še posebno velik.

Novi dokumenti o postopanju s Poljaki v sovjetskih koncentracijskih taboriščih

Berlin, 9. jun. a. Po proučitvi aktov, ki so jih našli v uradu GPU v Smolensku, so prišli na dan nove podrobnosti o ravnanju s poljskimi vojaki, duhovniki in državljani, ki so bili deportirani na to področje, in o načinu, kako so bili nato odstranjeni. Iz poročila z datumom 18. julija 1. 1940, ki je bilo poslano centrali GPU, je razvidno, da je v koncentracijskih taboriščih v Kozielsku, kjer je bilo do konca maja 12.000, kasneje v Katinu umorjenih poljskih oficirjev, prišlo 2353 poljskih oficirjev, duhovnikov in bivših policijskih agentov. V seznamu so imena teh novodošlih. Med njimi so en general, 5 polkovnikov, 18 podpolkovnikov, 43 majorjev, 150 kapitanov, 618 poročnikov, 256 podporočnikov in aspirantov, 7 duhovnikov, 33 policijskih in orožniških oficirjev. To poročilo spada v serijo »K«. Ker je »K« začeta črka Kosje gore pri Katinu, kjer so bili poklani poljski oficirji, si lahko mislimo, kakšna je bila usoda onih, ki so bili omenjeni v poročilih tega pisma. Glede udejstvovanja sovjetskih agentov med deportiranci je razvidno, da so se posluževali od Poljakov izsiljenih navdov, da so lahko z navidezno umešljivostjo postopali najstrožje s »sumljivimi« in uporabljali proti njim tudi smrtno kazenski. Z odvratnim cinizmom obvešča med akti v Smolensku najdeno poročilo, da so novodošli, ki niso dvo-

mili o usodi, katere jim je bila namenjena, in med katerimi so z majhnimi izjemami fanatični in vražjevrni katoliki, precej potrti, ker ne smejo moliti. Nadalje je rečeno, da so duhovniki omenili in ne govorje več o veri. Dne 5. septembra 1. 1940 se je taborišče, v katerem so bili ti nesrečniki, zopet izpraznilo, kakor je razvidno iz nadaljnjih kratkih poročil, in novi deportiranci so prišli na njihova mesta. Obširni dokumenti potrjujejo vse to in obsojajo žalostno delo GPU v okrožju Smolenska kakor v mnogih drugih okrožjih Smolenska, delo, ki ga je GPU opravljala pred prihodom nemških čet, s katerim je bil napravljen konec zločinom krvavih rabljev.

Smrtna kazen v Rumuniji

Za atentatorje proti tujim državnim predstavnikom in proti domačim državnim funkcionarjem, kakor tudi za roparske umore je bila v Rumuniji smrtna kazen, ki je bila šele lani uvedena, podaljšana do najdaljšega.

Vsak naročnik „Jutra“ je zavarovan!

Ducejeva nagrada za rojstvo dvojčkov

Visoki komisar je iz Ducejevega sklada podelil zakoncem Bregar Janez in Mariji, Bišče št. 15 občina št. Jurij pri Grosupljem, o priliki rojstva dvojčkov nagrado v znesku 600 lir.

SPORT

Bogat spored na več straneh

Kopica nogometnih tekem na igriščih Hermesa in Mladike

Cepprav danes ni tekem za točke na zelenem polju in bi prav za prav vsi nogometni igralci lahko legli na sonce in počakali do prihodnje nedelje, so vendarle tako neugnani kakor bi hoteli popraviti vse zamujeno na pol praznik sestavili zelo bogat spored. Vse tekme, ki jih bo vsega — recni in piš sedem — bodo odigrane na dveh igriščih, bodo seveda samo prijateljskega značaja, toda kljub temu si obetamo v njih marsikateri zanimiv odloček.

Zaradi preglednosti objavljamo razpored še enkrat kakor sledi:

Na igrišču Hermesa: ob 9.30 Hermes — Zabjak mladina, ob 10.30 Vič — Mars mladina, ob 15.: Hermes — Mars rezervi in ob 17.: Hermes — Mars (I. moštvo) ter na igrišču Mladike: ob 10.30 Mladika — Dopolavore t. t. mladina, ob 16.: Mladika — Zabjak rezervi in ob 17.: Mladika — Dopolavore t. t.

V ponedeljek bo zaključen še mladinski turnir in Hermesovi režiži z obema zadnjima tekmanja, in sicer s tekmo obeh premagancev prvega dneva ob 16. in obeh zmagovalcev prejšnjega dneva ob 17.

Velika vojaška prireditev

Kakor smo objavili že včeraj, so danes razen vsega prej omenjenega na sporedu še velike vojaške sportne prireditve. Bodo vse dan na stadionu ob Dunajski cesti. Razen dveh vrste atletskih tekmovalcev (vlečenje vrvi, tekove na 100 in 1000 m ter tekovanja vojaških patrulj, združenega s streljanjem) bo v okviru tega zaključnega nastopa tudi privlačno nogometno srečanje, v katerem se bosta sestali nogometni reprezentanci tukajšnjega Armadnega zbora in Venezije Giulie iz Trieste. Vstop na stadion je prost vsakomur.

Ker bodo na sporedu nekatere točke, ki jih naši sportniki morda še niso videli nikoli, razen tega pa tudi nogometna tekma dveh tekmecev, ki bosta gotovo razvila vse posebnosti pravega italijanskega nogometa, smo prepričani, da bodo ljubljanski sportniki in tudi ostalo občinstvo v velikem številu prisostvovali temu vojaškemu sportnemu slavu.

Reprezentanca Venezije Giulie je sestavljena takole: Ferrario (C. S. Genio), Presel (Triestina), Gratton (Triestina), Abrami (Mag. Gen. Fiume), Micheli (Gorizia), Zaro (Distrettuale), Zanolis (Pieris), Desennbus (Ponzana), Siega (Ponzana), Ferrari (Triestina). Rezervisti: Stivoli (Triestina) in Jurich (Ponzana).

Spored se dopolne začne že ob 8.30, polne pa nadaljuje ob 16.30.

Opozorilo

sportnim voditeljem!

Zaupnik C.O.N.I.-a objavlja, da je zaradi nepričakovane odsotnosti glavnega tajnika C.O.N.I.-a raport za sportne voditelje Ljubljanske pokrajine odgojen na poznejši čas.

— Lep uspeh bivšega števničnega prvaka v boks, Bivši domači prvak v boksu Panta Mitrovič, ki je sicer po rodu iz Kamence pri Valjevu, je pa bil 15 let v Ceju in na Jesenicah, tudi zdaj v Valjevu, kjer je zaposlen skupno z ostalimi slovenskimi rojaki v tovarni »Vistak«, na počiva. Ustanovil je bokarsko sekcijo valjevskega sportnega kluba »SK Trgovalski pomladke«, ki se lepo razvija. Ima že 50 članov in jo tehnično vodi Panta. Ta sekcija je imela v nedeljo 16. maja t. l. kvadrilacijski dvoboj z »Vitezom« iz Beograda in je zmagašla s 6:2. Med štirimi borbami so v treh zmagali Valjevčani, v eni pa Beograjčan. Tudi Panta Mitrovič sam je porazil prvaka »Viteza« Lazarja Markovića v 2. minuti I. runde, in sicer s tehničnim Knock-outom. Nad to zmago so bili številni gledalci tako navdušeni, da so Panto kar odnesli na ramenih iz ringa. Tej prvoizstveni borbi je sledilo še nekaj domačih borb med člani kluba samimi, ki naj bi pokazale napredek juniorjev in klubskega treninga. Tu je izgubil junior Slovenec Boris Kos iz Maribora proti svojemu I. telesno I. tehnično boljšemu nasprotniku. V kratkem bo druga kvalifikacijska borba tega kluba za vstop v bokarsko zvezo v Beogradu, in sicer z bokarsko sekcijo SK 1913, t. j. bivše SK Jugosavije.

Izpred vojnega sodišča

Vojaško vojno teritorialno sodišče — vojna pošta 110, je izreklo naslednjo sodbo v zadevi proti Sodnikarju Francu, sinu Ivana in Marije Skopce, roj. 9. julija 1922 v Dragomerju (Log), tam bivajočemu, nahajajočemu se v zaporu.

Obtožen je bil:

a) prevratne družbe (čl. 4. Ducejeve naredbi z dne 3. X. 1941), ker je septembra meseca 1942 na Brezju in januarja meseca 1943 v okolišju Horjula do maja meseca sodeloval pri združbi, naperjeni za nasilni prevrat reda v državi;

b) pripadništva v oboroženem krdelu (čl. 16. Ducejeve naredbi z dne 3. X. 1941), ker je od januarja meseca 1943 v okolišju Horjula in Krma do maja meseca 1943 sodeloval pri oboroženem krdelu, ustanovljenem za izvrševanje zločinov proti varnosti države;

c) posesti orožja in streliva (čl. 2. Ducejeve naredbi z dne 27. X. 1941, ker je posedoval brez oblastnega dovoljenja orožje in strelivo; d) napada na življenje pripadnikov Oboroženih sil (čl. 7. Ducejeve naredbi z 3. X. 1941, ker je v zgoraj omenjenih časovnih in krajevnih okoliščinah streljal s puško na oddelke Kr. vojske, ki so bili zaposleni z delom očistevanja.

Iz teh razlogov je sodišče spoznalo Sodnikarja Francu za krivega sodelovanja pri oboroženem krdelu in napada na življenje pripadnikov Oboroženih sil kakor tudi članstva v prevratni združbi z olajšilno okoliščino po čl. 62 št. 6, k. z. ter ga obsodilo v doživotno ječo, na plačilo stroškov in na vse zakonite posledice. Odredilo je, da se sodba objavi v »Jutru« v Ljubljani v izveščku po enkrat.

Vojna pošta 110, 8. junija 1943-XXI

Gospodarstvo

Maksimalne cene za zelenjavo in sadje

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je predpisal nov maksimalni cenik št. 10 za zelenjavo in sadje, uvoženo v Ljubljansko pokrajino. Ta cenik je veljaven od 14. junija t. l. naprej in določa naslednje maksimalne cene (vse za kg; prva številka označuje cene v trgovini na debelo, druga pa cene v trgovini na drobno; v oklepajih so dosežane cene, v kolikor so sprejemljene):

Ceneni novi 4,25 lire na debelo — 5,05 lire na drobno; beluški 6,35 — 7,60; karfiola 2,80 — 3,35; kolerabice 2,35 — 3; korenje očisto 3 — 3,60; čebula zgodnja 2,50 — 3 (2,90 — 3,45); fižol stroji 5,90 — 7; solata vseh vrst 3,15 — 3,70; grah 5,05 — 6; spinata 2,85 — 3,35; zelena 3,80 — 4,55; marelice suhe 43,35 — 58; pomaranče Ia 8,35 — 9,35; češnje 5,20 — 6,50 (4,70 — 6,50); limona Ia, 15 cm obsega 4,30 — 5,50, za komad 0,55 (4,05 — 4,80, za komad 0,50); orehi Sorrento 26 — 30, navadni 21,50 — 25; suhe češnje 15 — 18.

Gornje cene določajo v kategorični obliki mejo, pod katero se morajo cene dejanske gibati pri kmetu in trgovcu na debelo in na drobno. Prodajati je mogoče po nižji ceni, nikakor pa ne po višji kakor je odrejeno.

Gornji cenik velja le za uvoženo blago, medtem ko veljajo za domače pridelke v prodaji na drobno maksimalne cene, ki jih objavlja mestni tržni urad v tedenskem ceniku. Cene se razumejo brez tare. Kot blago prve vrste velja samo zdravo, za prevoz sposobno blago in so izločeni vsi pridejki, ki so izobličeni, poškodovani, nagnjeni ter nezadostno sočnati. Cene veljajo za blago, očisto zmanjšanih neuporabnih listov.

Ta cenik mora biti izbešen na dobro vidnem mestu tako v trgovinah na debelo, kakor tudi v prodajalnicah na drobno, kjer mora biti na blago postavljen še listič z napisom: enotne cene in kakovosti blaga. Grosisti morajo izstaviti kupcem račun z označbo blaga, kakovosti in enotne cene. Na zahtevo morajo tak račun izstaviti tudi preprodajalci. Civilni komisariji lahko spreminjajo te cene navzdol, vsako spremembo navzgor pa mora odobriti Visoki komisar.

Za proizvode, ki jih ta cenik ne navaja, veljajo zadnje cene iz prejšnjih cenikov. Kršitelji predpisov tega cenika se kaznujejo v smislu naredbi z dne 26. januarja 1942/XX. št. 8 in z dne 25. novembra 1942/XXI. št. 215 ter p. onaredbi z dne 12. marca 1941. M. s. št. 358.

Najvišje cene na ljubljanskem živilskem trgu

Po dogovoru z zastopstvom konsumentov, pridelovalcev in prodajalcev je mestni tržni urad Visokemu komisariatu predložil najvišje cene za tržno blago v Ljubljani ter jih je ta odobril. Z odlokom VII/2, št. 363/11 Visokega komisariata za Ljubljansko pokrajino veljajo za Ljubljano določene najvišje cene od ponedeljka 14. junija 1943-XXI. zjutraj dalje do objave novega cenika.

Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno v Ljubljani prodajati v ceniku navedeno blago in ga plačevati, so naslednje:

Kislo zelje L 4.—, kisla repa 2,50, glavna solata 4.—, radič 5.—, spinata 3,35, nove kolerabice 3.—, bela in rdeča redkvice 5.—, grah 6.—, domači beluški 7,60, barbarba 6.—, peteršilj 4.—, ohrovt 3.—, cvetača 3,35, rdeča pesa brez zelenja 3.—, repa brez zelenja (nova) 2.—, šopek zelenjave za juho 0,50, čebula 2,50, solata 4.—, novi česen z zelenjem 4,50, osušeni hren 4.—, borovnice liter 5.—, gozdne jagode liter 10.—, češnje I. vrste 6.—, II. vrste 5.—, jaja po 2,50.

Kjer ni posebej naveden liter, veljajo cene za kilogram. Opozarjamo pa, da vse te cene veljajo samo za blago, pridelano v Ljubljanski pokrajini, ker je za blago, uvoženo iz drugih pokrajin, v veljavi cenik za zelenjavo in sadje št. 10 na rožnem papirju.

Posebno pa opozarjamo prodajalke in prodajalce, da mora biti po teh cenah napredaj vse blago zdravo, utrebano in v takem stanju, kakor je opisano v ceniku. Vsa povratna mora biti označena in oprana, vendar pa ne več mokra, pač pa sveža.

Vse te najvišje dopustne cene in tudi vse nižje cene morajo biti vidno označene na vsem v ceniku navedenem blagu ne samo na Vodnikovem in Pogarčarjevem trgu temveč tudi na živilskih trgih v Mostah, na Viču, na Sv. Jakoba trgu in v Šiški, enako pa sploh pri vseh prodajalcih in prodajalcih po vsej mestni občini Ljubljani.

Blago, ki so bile zanj cene objavljene v prejšnjih maksimalnih cenikih in jih sedaj ni v ceniku, se mora prodajati po prejšnjih cenah kakor ob isti letni dobi lanskega leta. Če bi ne bila za dotično blago s posebno odločbo Visokega komisariata — odseka za določanje cen — odobrena drugačna cena, prodajalci na drobno imajo dolžnost, postaviti na blago listič z enotno ceno in kakovostjo blaga.

Ta cenik mora biti obešen na vidnem mestu tako v trgovinah na debelo kakor tudi v prodajalnicah na drobno. Ceniki se dolo v mestnem tržnem uradu po 20 centezimov.

Za proizvode, ki jih ta cenik ne navaja, veljajo zadnje cene iz prejšnjih cenikov.

Kršitelji predpisa tega cenika bodo kaznovani v smislu naredbi z dne 26. januarja 1942-XX. št. 8, in z dne 25. novembra 1942-XXI. št. 215, ter po naredbi z dne 12. marca 1941. M. s. št. 358.

Gospodarske vesti

— Ukrepi za gospodarski razvoj Dalmacije. V zadnjih tednih so bili izdani razni ukrepi za povečanje kmetijske in industrijske proizvodnje in italijanski Dalmazijci in za gospodarski razvoj te pokrajine. Postopek za zboljšanje zemljišč je bil razširjen na pokrajine Zra, Spalato in Cattaro. Država bo nosila 38% vseh stroškov za gradnjo sten, ki ščitijo zemljišča od strmih pobočij pred padanjem kamenja, za izgraditev zemljišč ob pobočjih in za ureditev pobočij. Prav tako bo država krila 38% stroškov za kmetijske naselbine, za gradnjo hlevov, silov za kladlo krmo, sušilnice

za koruzo, vodnjakov, gnojničnih jam itd. Za razvoj oljarstva je bila nedavno v Vallegrandu zgrajena največja stekalnica za olje na zadržni podlagi. Druga taka naprava bo zgrajena v Castelliju. Dalmatinska ležišča rjavega premoga bo v povečanem obsegu izkoriščala polidržavna družba Azienda Ligniti Italiane in Rimu.

— Spremembe pri železniški družbi Dunav-Sava-Adria. Poročali smo že o izrednem običnem zboru delničarjev železniške družbe Dunav-Sava-Adria (prej Južna železnica), ki je odobril meddržavno pogodbo, sklenjeno 10. avgusta lanskega leta v Brionu in izvolil novo upravo. Brionska pogodba, ki je stopila s tem v veljavo, ker so jo ratificirale vse prizadete države (Italija, Nemčija, Hrvaška in Madžarska). Temu izrednemu običnemu zboru, ki je bil 31. maja, je 2. junija sledil drug občni zbor, ki je odobril računsko zaključke za leto 1941 in 1942. Po razveljavitvi 1118 delnic je bila delniška glavnica na novo določena v višini 12,72 milijona zlatih frankov. Ker brionska pogodba ne vsebuje več obveznosti družbe, da vzdržuje v vsaki pogodbeni državi podružnico, je občni zbor sklenil, da se ukinejo dosežane podružnice v Budimpešti, Ljubljani in Rimu. Vendar ostane v Rimu nadalje urad družbene generalne direktije, ki je bila leta 1939 ustanovljena, sedež družbe pa ostane na Dunaju.

— Racionalizacija v tiskarski stroji v Nemčiji. V okviru ukrepov za racionalizacijo proizvodnje in tiskarski stroji so bili te dni izdani novi predpisi za tiskanje stenjskih kolektorjev in namiznih beležnih kolektorjev. Medtem ko je prej skoro vsaka tiskarna z neprimernimi sredstvi tiskala kolektorje, bodo za leto 1944 tiskale stenjske kolektorje in namizne beležne kolektorje le tiskarne, ki so zato posebej uredjene. Za vso Nemčijo je bilo določenih 13 takih tiskarn. V teh tiskarnah bodo na specialnih rotacijskih strojih tiskali tabelirni del kolektorjev, tako da bo dober tucat tiskarn opravil delo, ki ga je prej opravljala 1000 tiskarn. Prihranek, ki bo s tem dosežen, je na dani. One tiskarne, ki so imele lani dovoljenje za tiskanje kolektorjev, bodo tabelirni del kolektorjev morale naročiti pri eni specialnih tiskarn, ostali del kolektorjev pa bodo lahko same tiskale. Pri prodaji kolektorjev bodo morali izdajatelji v prvi vrsti upoštevati potrebo vojske, oboroževalnih podjetij, oblastev in stranke.

— Obnova zasebnih kmetij v Ukrajini. Prejšnji mesec smo poročali, da je nemški državni minister za zasedene vzhodne dežele Alfred Rosenberg izdal naredbo o vzpostavitvi zasebne lastnine nepremičnin v generalnih komisariatih Estonski, Letonski in Litvi. Po tej naredbi se posestva, ki so bila pod sovjetsko upravo kolektivizirana, vrnejo prejšnjim lastnikom. Postopno se bo obnova zasebnih kmetij izvršila tudi na ostalem zasedenem ozemlju. Načelnik v ministrstvu za vzhodne dežele dr. Brüningom je te dni sporočil predstavnikom inozemskih tiska, da so v Ukrajini že lani ustanovili 300.000 samostojnih kmetij, in sicer na ta način, da so 10% prejšnjih kolhozov odnosno posejnih skupnih gospodarstev spremenili v zasebne kmetije. Do konca letošnjega leta bo 30% vseh skupnih gospodarstev razdeljeno v zasebne kmetije, tako da bo spomladi prihodnjega leta v Ukrajini že en milijon samostojnih kmetij. Pri razdelitvi zemlje upoštevajo okolnost, da mora biti kmetija tako velika, da lahko prideliva rodno kmeta. Pri enaki kakovosti zemlje imajo nove kmetije enak obseg.

— Madžarski izvozni odbor za luko Fiume. Na podlagi italijansko-madžarskega sporazuma za pospeševanje madžarskega tranzitnega prometa preko luke Fiume je bil ustanovljen poseben izvozni odbor, ki se je te dni v Budimpešti prvikrat sestel. Razpravljal je o trenutnih možnostih madžarskega tranzitnega prometa preko luke Fiume, pa tudi o vprašanju usmerjenja madžarske prekomorske trgovine preko te luke v dobi po vojni. Razpravljal je končno o železniških, paroplovnih, zunanjetrgovinskih in carinskih vprašanjih.

— Nemško-bolgarska izmenjava žita. V dunavsko luko Vigin je te dni prispela večja pošiljka rži in ječmena iz Nemčije, in sicer na podlagi nemško-bolgarskega dogovora, po katerem bo Nemčija dobavila Bolgariji, da se zagotovijo obroki kruha in moka do nove žetve, 35.000 ton rži in 6.000 ton ječmena. Po končani letini pa bo Bolgarija v zamenjavo dobavila Nemčiji 35.000 ton pšenice in 6.000 ton koruze.

— Koncentracija denarnih zavodov v Srbiji. Beograjski dnevnik »Donauzeitung« poroča o razčiščenju na področju srbskega bančništva na podlagi naredbi o ureditvi bank in hranilnic, ki je bila izdana 30. oktobra 1941. In ji je

Visoki čas sonca in cvetja

Binkošti! V morju žarke svetlobe se koplje priroda. Hoste listavcev, ki jim je izvalila Vesna nedavno tega mladno rumenozeleno listje, so že potemnele, se napojile luči z neba in košato in vabljivo se šopirijo po homolju in gorovju. V njih krošnjah pa gnezdi, ščrli, gostoli in se veseli krilati svet od zore do konca dne. Vrste se dnevi, polni lepote, polni dražesti. Rahlo valove žitna polja in travniki nalik smaragdnu morju pod blagim božajočim dihanjem rahlih sapic. Nemirno, s pritajenim sešestom se ziblje vejčje. Topel dih življenja lebdi nad naravo. Strmo in visoko se vzpenja plameneci kolobar Dažboga na sinji svod, izlivajoč pramene belega, ščemečega bleka na naš tako lepi, po sili življenja vzkipevačji svet. In ko se bliža tempu dnevnice poti, prahaja zelenje na poljih, tratah in livadah vzlic tej žarki svetlobi v rumenozeleni čarobni odtenek, lasten pokrajini ravnikega sonca.

Posastne sence, ki so se ob sončnem vzhodu oblastno raztezale po ravni, posuti z biseri, se zdaj bojazljivo potegujejo bliže in bliže k posemiznim, po plodni planjavi raztresenim drevesom, kjer se zgostijo, dajoč biljem, ki se zatopijo vanje, udobno zavetje. Poldnev je, mir v naravi. Le iz daljav, kjer se v naselijih nemirno izvilja življenje, nam prinaša veter zdaj pojemajoče zdaj pojačujoče se zvoke poldanskega zvonjenja, združuje jih nad prostiranim Barjem v skladen napet. Vmes pa žvrgolje škranjčki v višavah strastne in sladke pesmi.

Tu v samotni šele se zavemo vseh prelesti, ki nas obkrožajo. In le-tu v stvarstvu začena kaliti v naših srcih seme vseobjemajoče ljubezni, vsaki vera v lepoto, prešinjajoča vse naše bitje — duh in srce, in ta vera je temelj prave sreče — brez nje je ni! Kjer je sicer sožitje osnovano na brezpozornem človekoljubju, tam so ustvarjeni pogoji za srečno življenje. To ni bogastvo in preobilnost, temveč po lepota stvarstva vzbujena lepušnost.

Srečo mar iščeš v snovnih dobrinah?
V duha jo išči brezmejnih višinah!
V srcu jo išči brezalnih globinah!

Cvetlice, ki so z nami v zori mladega leta ljubimkale s sramežljivo povešenimi glavami ter nam nalik zvončkom bingljale k vstajenju in prirodi, so se že davno umakile drugim sestricam s povzdignjenimi glavami, saj morajo tekmovalci z drugim biljem, ki bi jim sicer vzelo svetlobo. V visoki travi gnezdi škranjčki, petperdika prepuščajoč in se potika brenčeti in frtajoči pisani svet, ki ga privablja belina okroglo ploščatih kobulnic, modročipkavice plavice in rečeglava detelja. Zdalj, ko se iz zavetja senčnih host oglasa kukavica, so poleg njih posejani travniki z rdečimi zvezdicami kukavičjih lučic, lestenci zla.

Binkošti 1943

Duh pravečini, ki vesoljstvo vladaš,
Ti si zvezdam kroženje usmeril,
sonce udal, dal luni blešče srebrni,
morju val in goram vrh odmeril.

Bistritm rekam cesto v breg položil,
zbudiv ptice, vili jim v gro petje,
dal živalim svojstva in domove,
rožam barve žar, vonjave v cvetje.

Dal Arktidj gore si ledene,
dal ravniki nedogled pušave,
v zemljo skril zaklade neizčrpne
dal si vetru značajno plast daljave

Zoro jutra in slovo od dneva
z zlato si pripel v neba višino.
in oblakov bele pajčolane
si razgrnil čez ozarjeno modrino.

Z bliskom si razsvetlil temno uro,
moč dal gromu, da v gorah odmeva,
mávro razpel si za viharjem,
vsa narava Tebe razodeva.

Mara J. Tavčarjeva.

Ceferin:

Pajek

Ze kake dobre pol ure pred določenim časom je prišla lahkih, prožnih korakov, običena v tisto sivkasto poletno obleko, ki se tako tesno prilga njenemu vitkemu stasu.

Prišla je k okrogli mizici, nedaleč od vhoda, in naročila kavo.

Notranji mračni prostori so skoraj prazni, široki picnik pred kavarno je pa poln zdolgočasnih gostov, ki buljijo v mimoidoče šetalce.

Dan je bil vroč — zdaj, ko se sonce nagiba zatonu, še večina meščanov zapuščala svoje razgrete domove.

Izvalila jih je osvežujoča večerna sapica, ki diha od daljnega pogorja. Ziva reka valovi po glavni promenadi.

V simfoniji vseh mogočih zvokov in barv ljubko udarja takt šklopotačjih lesenih damskih čevljev.

Dame na hoduljicah!
Ubože žrtve neizprosne tiranke — gospe Mode!

Milica se danes ne zmeni za izprehajale.

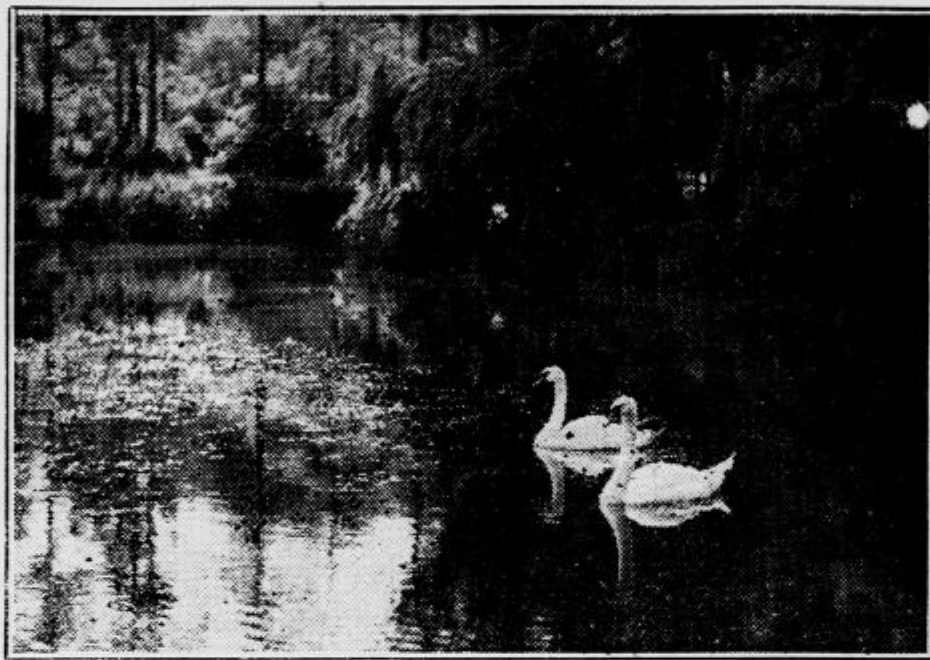
Se močnih revij, ki so jo vedno zanimala, se ne dotakne.

Njene misli so kakor roj čebel, ko zuna panja obletavajo svojo kraljico: samo okrog enega predmeta se vrte in sučejo, ki z magnetično silo priteza vso njeno pozornost in ji vznemirja dušo.

tic nam rumen svetli dan, vmes pa važno prikimavajo z lila-modrimi glavami glavnici, se zibljejo na lestvicah modre kadulje — vse barve so zastopane, kakor da se je razlila mavrica čez griče in ravnice!

Tam pa, kjer se vijejo potoki čiz mične sveže loke, kjer se lagodno sončijo plitke loke in kjer privre voda z dna v bistra barska okna.

Labodja družina na tivolskem jezeru

Pridni in pozorni obiskovalci tivolskega parka — mali in veliki — že vse te dni opažajo, kako labod in labodka ponosno prepeljavata po vodi svojega mladiča, ki je nedavno ugle dal sončno luč sveta. Cele tedne je labodka gnezdila na odročnem obrežju ribnika, pokorec se naravnemu zakonu materinstva. Marsikak ptičji prijatelj se je ustavil ob vodi in opazoval laboda, ki je sam krožil ob nasprotnem obrežju in — skoraj bi dejal — z zavestnim ponosom in zvestobo pazil, da se ni nihče preveč približal družici. Nedavno jutro smo mogli opaziti, da so pri labodih že dobili naraščaj.

in sicer enega samega mladiča, drobčkano, ljubko bitje, ki se je bilo moralo takoj seznaniti z vodo. Videti je bilo, kako ga stara labodja dvojica uvaja v novo življenje in skrbno varuje, da bi se mu nič ne zgodilo. Labodja družina se zdaj že ne drži več vode ob obrežju. Včasih stari s kljunom natrga mladcu obrežne trave, da dobi tudi nekaj »vitaminske« hrane. Medtem pa jadravo preko lahn, vzvalovane vode belci pomladanski oblaki in odradi neba. Dreva in poslopja tverijo z vodo in labodi slikovito podoba pravega pomladnega razpoloženja in naravi.

Koncert Ljubljanskega komornega tria

V petek je koncertiral v Veliki filharmonični dvorani Ljubljanskega komornega tria. Dvorana žal ni bila zasedena tako, kakor bi zaslužil koncert, ki se je izkazal kot ena najlepših glasbenih prireditev v sezoni, katere koncertno življenje je — kakor vsi vemo — izredno razgibano in darežljivo. Pogoj občinstva iz raznih krogov naše družbe so bili prisotni tudi nekateri dostojanstveniki, na čelu jim poveljnik Armadnega zbora Ekse. General Gambara.

Koncert se je odlikoval po srečno izbranim programu in skrbno pripravljeni. V vsakem pogledu učinkoviti in kvalitetni izvedbi. Naš komorni trio je postal povsem homogen glasbeni celota, v kateri se trojica umetniško izrazitih osebnosti voljno pederja skupnosti glasbenega hotenja in izraza ter išče vse do najrahljših odtenkov tega, kar je bilo vedno največja odlika komornih združb: tanke izenačenosti muziciranja ob ohranitvi tiste individualne note, ki se ji niti v skupnosti ne more odreči noben remičen umetnik. Albert Dermelj je ostal tudi v tem korpusu violinist nežnega in finega glasbenega občutja: nekaj snemavega in človeško toplega se oglašja iz zvokov njegove violine. Čelo Cenka Sedlbauerja vnaša v trio ne le instrumentu ustrezajoče temnejše tone in moško noto, marveč tudi neko udarnost in energijo, izhajajočo iz umetniške osebnosti katere glasbena izraznost kaže polnokrvno umetniški temperament in veliko muzikalno izkušnost. Delež pianista Marijana Lipovška v triu je tem večji, ker pianist ni samo

spremljevalec obeh godalnih instrumentov, marveč so mu v posameznih sk adbah določene večje ali manjše samostojne pasaje. V katerih prihaja do polnega izraza Lipovškov lirčni temperament in njegova odlična tehnika. S finim umetniškim čutom ustvarja pianist ne le klavirsko podlago tria, marveč tudi ritmično ravnotežje z violino in čelo, ter ga tako združuje v umetniško sintezo. Med vsemi tremi instrumenti je opaziti vzorno uravnoteženo razmerje in krasne prehode in jih z asti nikjer ne moti preglasno ali prebalo sodelovanje posameznega instrumenta, kakor se sicer večkrat opaža pri korpusih s skromnejšo umetniško kulturo. Skratka: v vsem kaže naš trio odlike, ki ga usposabljaajo še za velike in reprezentativne umetnostne naloge.

Koncert je obsegal Beethovnovo mladostno delo »Trio v c-molu«, čigar mehka in sanjava spevnost še daje silutli vplive Mozartove in Haydnove glasbe, posebej se v melodično sicer zelo epem Andantu cantabile con variazioni in v Minuetto. Druga točka, italijanskega sodobnega skladatelja H. Pizzettija »Septembrska rasprodaja« je bila pri nas doslej neznana. Osvojila je s svojim čistim glasbenim izrazom, orostim sieherne problematike in barvitim, bukolničnim razpoloženjem. Nekaj orave septembrske vedrine in jasnine z umerjenim žarom in s prvo jesensko resignacijo se oglašja iz tega lepega poema. Ki je bil sprejet z živahnim priznanjem. Kvalitetno težišče večera pa je bilo nesporno o Dvořákovih »Dumkah«, skladbi.

ki sodi med ona dela velikega češkega mojstra, v katerih čutimo toplo hrepeniško noto, prepleteno tu in tam s tragičnimi čustvi in ponekod z lahimi folklornimi odsevi. Nič monumentalnega ni v tej skladbi, in vendar nas zavzame bolj kakor marsikatera druga Dvořáková skladba. Zdi se, da je potekla v srečnem inspiracijskem trenutku prav iz skladateljevega bogatega, v bolestitih in radostih tako obilno preizkušene srca. Naš trio jo je igral s posebnim elanom in dosegel z njo bleščeč umetniški uspeh.

Po tej tretji točki dobro pretehtanega sporeda je navdušeno občinstvo zahtevalo dodatka in umetniški so mu ustregli. Kakor je bilo pričakovati, je novi koncert Ljubljanskega komornega tria nudil nevsakdanji glasbeni užitek in naj bi bil triu vzpodbuda k nadaljnjemu delu za napredek slovenske komorne glasbe.

Iz Novega mesta

n — Delež je že dovolj. Letos se vreme nikačkar ne more ustaliti in vsak dan prinaša novo moč, katere pa zemlja ni več potrebna, saj je že več kot dovolj prepeljana z viago. V tork je vae kazalo, da se bo vreme končno sboljšalo, sračni tlak je narasel in po daljšem času je tudi sonce zmagalo nad oblaki, toda proti večeru se je nebo zamrežilo ter je ponoči in vso sredo Dolenjsko dobilo nov, prav izdaten obrok dežja. Tudi ozračje se nikačkar ne more ogreti in maksimalna temperatura se suše le malo nad 20 stopinj, preko noči pa pada celo na 10 stopinj. Dolenjski kmetje se boje, da ne bi prevelika moča škodovale žitnim poljem, ki letos izredno dobro kažejo, ter da bi žito poleglo in pričelo gniti. V splošnem pridelki letos prav dobro kažejo in se obeta Dolenjski dobra letina, le da vreme ne bi preveč nagajalo. Tudi sadna letina bo po dosedanjih izgledih zadovoljiva. Prve domače češnje okoličanke že pridno nosijo na trg. Mnogo pa si obetajo Dolenjski letos tudi od gob, saj je letos zopet gobova sezona.

n — Življenje in smrt. Mesec maj predstavlja rekord rojstev v zadnjih letih, saj je bilo ta mesec rojenih v kapiteljski in šmiheljski župniji 40 otrok, od tega le 10 deklet, 1 mrtvorojenček in 1 par dvojčkov. Poročili so se: Kovačec Milan in Kastelic Cirila, Romih Ivan in Nanu Pavla, Vovk Anton in Zupančič Mihaela, Spec Jože in Vrabec Alojzija, Pirc Franc in Zupančič Ana, Bauer Alojzij in Korosec Ana, dr. Kirm Milan in dr. Orehek Vanda, dr. Kopač Ili in Vovk Emilija ter Mislej Ciril in Koželj Vanda. — Umrla pa so: Ivanetič Marija iz Podgrada, Maloka Mihael iz Splita, Falkner Jožefa, Zirc Apolonija, Vovk Anton, Golšč Marta, Redek Marija, vsi iz Novega mesta, Zalokar Marija iz Bele cerkve, Gantar Ana iz Logatca, Lapajna Marija iz Novega mesta, Brodar Ivana iz Gošne vasi, Princ Neža iz Vel. Podljudna, Šušteršič Justina iz Šmihela in Medic Staniko iz Stranske vasi.

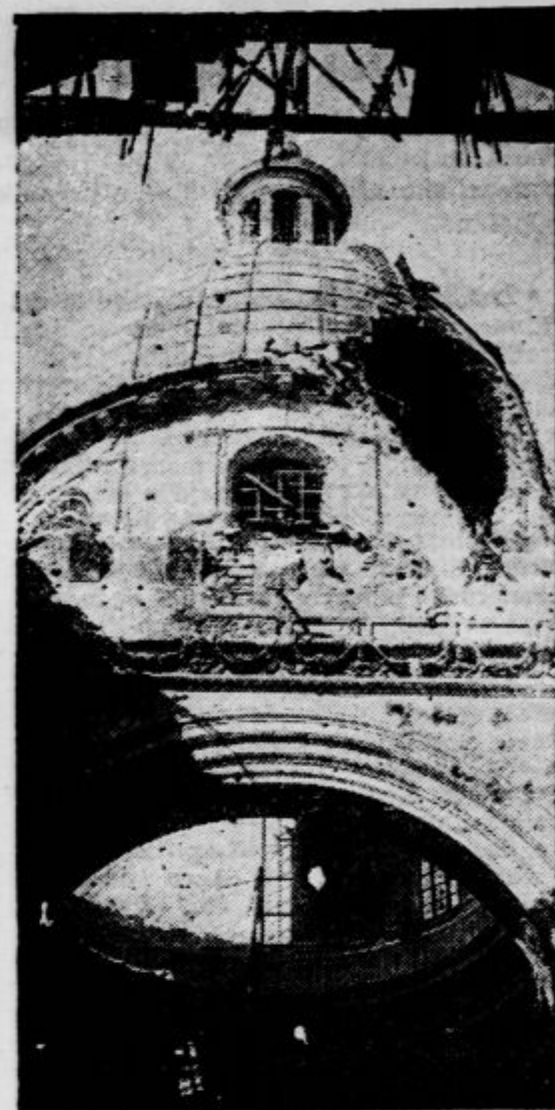
n — Oporozilo vsem lastnikom pisalnih in računskih strojev ter registriranih blagajn »National«. Vsaših deset dni pride v Novo mesto strokovnjak Boris V. Simandl iz Ljubljane. Naročila sprejema iz prijaznosti g. Barborič — »Bata«, Novo mesto.

n — Sčevine nesreče. V Polgradu je pri sekanju lesa padel v gozdu 35letnemu drvarju Novaku Jožetu težak hlo d na levo nogo in mu jo zdrobil v stopalu. — Pri spiganju je 25letnega hšepca Vovka Ignaca iz Draganj brnil domači konj s tako silo v trebuh, da mu je prizdejal resne notranje poškodbe. — V Ajdovcu je pri igranju pdele s kozolca šletna hči dminarja Brodnik Cecilija in si zlomila lemo roko. — 6letna hči posestnika Marn Jožefa iz št. Vile je padla na vožnji s polja domov z vozi tko nesrečno, da si je zlomila desno roko. — V Rumanji vasi je na poti z dela padel s kolca 20letni delavec Dular Mihael ter p.i pačcu zadobil huše poškodbe na glavi.

Z Gorenjskega

Na scjem plemenske živine v Kranju je bilo pripeljanih skupno 51 b.kov, od teh 32 iz kranjskega. 13 iz radovljškega in 6 iz kamniškega okrožja. Devet bikov je bilo odbranih. 42 pa jih je bilo pripuščeni k dražbi. Zelo so se zanačali kupci za biko boljše kakovosti. Največ bikov so pokupile občine. Za četrtorazredne biko ni bilo posebnega zanimanja in tudi niso bili prodani. Povprečni izkupiček je bil zadovoljiv. Potreba gorenjske živinoreje pa je s tem le delno krita. Zato bo treba nakupiti nadaljnje biko na plemenskem ozemlju pingavske živine.

V varstvo zaščitenih živali je deželni namestnik razglasil, da šolska mladina ne sme pobijati zelenih kuščarjev, ker spa-

Iz Neaplja: Cerkev Gerolominijev, ki jo je zadelo ameriška bomba

dajo med one plazilce, ki so po naredbi za zaščito prirode popolnoma zaščiteni in se ne smejo zato niti loviti, niti pobijati. Šolska vodstva morajo mladino opozoriti na to zaščito ter pobijati napačno mnenje o strupenosti kuščarjev. Nadalje mora učitelstvo odločno posvariti mladino, naj ne meče kamena na ptice vseh vrst, pri čemer so žrtev te grde razvade ptiči do velikosti goloba.

Novi grobovi. Na Golniku je umrla grč. Tončka Rožičeva, v Kamni gorici pa 74letna Marija Rozmanova-Bolnjčeva.

Spodnja Štajerska

Poroke. V Celju so se poročili: Erik Grätz iz Frankfurta ob Meni in Ana Spanova iz Celja ter Eric Drev in Ivana Gamškova, oba iz Celja. Nadalje so se poročili: v Trbovljah Leopold Zolgar in Francka Cvekova, na Dobrni pa Franc Kerner iz Brežic in Elizabeta Javornikova ter Franc Semmler in Francka Svetova. V Ljutomeru: Albín Lipnik in Helena Zaveršnikova ter Janez Milinarič in Julka Nemčeva. Nadalje sta se poročila v Mariboru dr. Slavko Teklič-Gittler, major in svetnik vojnega sodišča, ter Lucija Šmldtova.

Zenske se ude šofirali. Po Hitlerjevi naredbi se vezbajo Nemke za upravljanje motornih vozil, da bi lahko moški odšli v vojsko. Za vse Spodnje štajerske je ta naloga poverjena poveljstvu motorizma v Mariboru. Prvi tečaj se je pričel v četrtek, 10. t. m. Trajal bo 4 do 6 tednov, nakar prejmejo tečajnice šoferske izkaznice. Tečaj je brezplačen.

Posvetovanje deželnih svetnikov. Na zboru, ki ga je sklical štajerski vladni predsednik dr. Müller-Haccius v grajsko dvorano v Gradcu, so prišli vsi štajerski deželni svetniki.

Mariborska boriteljica proti židovstvu. »Marburger Zeitung« se spominja v daljšem članku gospe Josefne Jurkovic, ki se je že pred 60 leti začela boriti proti židovstvu. Narajala je knjigo »Pismo proti splošnemu požidovljenju«. Knjiga je bila takrat zaplenjena. Gospa Jurkova pa se ni dala zlomiti od gmotnih neprilik in se je nadalje borila proti židovstvu, dokler ni nesreča končala njenega mladega življenja. Njen sin major in vnuk poročnik se danes borita na vzhodni fronti.

Avto je podrl na Triestinski cesti v Mariboru 63letnega orožniškega uradnika Francka Hladnika, ki je dobil hude notranje poškodbe, 31letni delavec Filip Staures s Tezenga pa se je spodaknil ob neki korenini in padel na cesto, a tisti trenutke ga je povozil neki tovorni avto. Smrtno nevarno poškodovanega delavca so pripeljali v mariborsko bolnišnico.

Naročite se na romane DOBRE KNJIGE!

tovo besediljenje:

»Veš, punčka, tvojih neumnosti sem pa zdaj siti!« Skrajni čas je, da se otrešh bedastih vraž!
»Nikar tako... saj ne veš, ljubček...«
»Vem, da je smešno to, kar uganjaš s tem grdim pajkom.«

In preden mu je mogla ubraniti, je že s časnikom zamahnil po njem, ga zbil na tla in pohodil.

Milica prebdi.

Njene začudene, prestrašene oči strme v študenta:

Zdaj šele je opazila, da črte in poteze njegovega obraza niso lepe... niso človeške.

Zgrozi se, kakor da je zagledala zlobno se režečo satanovo masko.

Trpka misel ji stisne srce:

»Tako bi ti mene, kot zakonski mož, tudi kdaj treščil ob tla in pohodil... Kaj ne da, prijatelj?«

»Tudi... kadar bi zaslužila!« je hladno odgovoril.

»Hvala za odkrite besede!... Si bom pa svojo srečo tako skovala, da... ne bom... zaslužila.«

Poklicala je natakarka, plačala in odšla z nemim pozdravom.

»Gos neumna!« je za njo zabrundal študent. »Jutri se bo pa smejala svoji prenašljivi jezici.«

Huda nevihta je ponoči vihrala nad mestom.

Treskalo je in lilo s črnega neba, da je bila strahota.

Proti jutru se je pa zjasnilo.

Redil se je prekrasen dan, poln zlate sončne svetlobe.

Kakor ogremen dragulj se leskeče v svetlih žarkih kristalna vaza na odprtem oknu Miličinega stanovanja...

Nerazumljivo!

Zdajci ji pa vesel nasmešek raztegne rožnate ustnice.

Sveda, trgovec je, ki ve ceniti čas! Počemu toliko vprašanj in ceremonij? Se čudno, da posredovalca ni zavrgel — običajnega cvetja s tradicionalnim naročilom: »Rožice milijene, ve, prosite za me!«

Ako bo šonek jutri zasledal na oknu — piše v pismu — bo mak, da so »cvetke« dobro opravile svojo nalogo:

Ze od daleč mu bodo oznanjale njegovo »biermajno srečo«.

Kako se naj odčrči? Ali naj res postavi vazo z vrtnicami na okensko polico?

Razum ji prigovarja: da! Sreča čaka pred durmi! Odpiri ji!

Sre je na Lazarjevi strani. Res je fant lahkomisel in vihrav (še nobenega izpita ni napravil), toda je še mlad... rad te ima... in ti njega. Zaupaj mu — in počakaj!

Saj imaš tudi Orešnika rada, pravi srce. »Priznaj, da ti je bilo težko, ko sta brez pravega vzroka prekinila občevanje!«

Čudna tesnoba leže Milici na prsi. Mogoče je danes zadnji njun sestanek!

»Kaj me tako hudo gledaš?... Komaj za deset minut sem se zakasnil.«

»Dovolj, da izpričaš svojo netočnost.« Mladenci sirstagega obraza, a živahnih temnorjavih oči, nejevoljno zmaja z glavjo.

Kako čudna je danes njegova deklica! Malo govori — in še tiste besede so kakor bodalo.

Nekaj ni v redu. Je bolna? Njene lepe oči se nenavadno resno upirajo vanj, tipajo in izprašujejo, da je res že kar nerodno...

S platnene strehe, ki je razpeta nad asfaltnim pločnikom, pripelja na tanki, srebrno se bleščeči niti — velik, siv pajek.

Pred Milico se spusti na mizo, za trenutek postoji — in že jo ubere naravnost proti njeni beli roki.

»Joj, pajek.« se razveseli dekle. »Na večer prinese srečo!«

»Ubij grdoblo!« ve študent.

Ze je iztegnil desnico, da bi lopnil po živalci.

»Suroveč,« se ustraši Milica. »Zakaj bi ga umoril, ko je tako lepa stvarca božja!«

»No če je ta ostudni mrčes lep, potem sem jaz Apolon! Ze vidim, da nimaš pojma o lepoti!«

Pajek je zdaj dospel na vrh belega smagnetga grička; zdaj počiva in gleda v dolino Jozafat. Čudno nagubano pokrajino mu bo še prekratiiti, preden prirodo do tiste visoke črne gore tam na levi, ki ima vrh iz ovčjega sira.

»Glej ga, glej veletrista,« kriknje Milica, »zdaj jo reže proti tebi!«

Vsa izpremenjena je.

Oči ji žare, ustnice se smehljajo... angelska dobrotja ji sije z obraza.

Po svojem odposlancu ic Usoda dala znamenje, kako se naj odloči.

Zdaj ve, da ne bo postavila vaze na okno!

Ljubeče se zagleda v Lazarjev sirasti obraz.

Nežno mu pogladi dolge, koštenne prste.

»Ali zdaj verjameš, ljubi moj fant, da nama obema posli srečo?«

»Kakšno srečo?... Rad bi je videl!« Milica vzdihne.

Ali mu naj pove, kaj se je pravkar odločilo?

Ali naj mu zaupa današnja skrivnost? Gordijski vozli njenih misli preseka fas-

Kronika

Prihodno redno izdajo »Jutra« bodo dobili naročniki v torek proti večeru, ponedeljsko »Jutro« pa izide na praznik popoldne.

* Obletnica nemškega lista »Aquila del'Etna«. Iz Rima poročajo, da so pred kratkim obhajali obletnico dneva ustanovitve glasila za nemške vojake »Aquila del'Etna«. Izhajanje tega lista je omogočil s svojo podporo sam Duce, kajti namen časopisa je, gojiti tovarštvo med italijansko in nemško vojsko. List izhaja v dveh jezikih, in sicer v italijanski in nemščini.

* Mednarodni šahovski turnir v Solnogradu. V sredo se je začel v Solnogradu mednarodni šahovski turnir s 6 udeleženci. V prvem kolu so igrali Aljechin—Rellstab, Keres—Bogoljubov in Schmidt—Foltyš.

* Film o Wagnerju v Benetkah. Iz Benetk poročajo, da so dovršene zadnje priprave za snemanje filma o življenju skladatelja Richarda Wagnerja. V filmu bo igral vloga Wagnerja znani filmski igralec Emil Jannings.

* Začetek novega šolskega leta. Italijanski listi poročajo iz Rima, da se bo začelo novo šolsko leto 1943-44 na vseh šolah v kraljevini dne 5. oktobra 1943. Vpisovanje v šole se bo začelo 1. septembra. Božične počitnice bodo trajale od dne 23. decembra do 8. januarja, velikonočne počitnice pa bodo od velikega četrtka do sobote po velikonočnih praznikih. Za kraje, prizadete po sovražnih letalskih napadih, bodo sprosti izdane potrebne odredbe.

* Visokosolec je rešil življenje vojaku. Vseučilišni Luigi Bortolina iz Benetk, trenutno stanujoč v Goriziji, je preteklo nedeljo rešil življenje nekemu vojaku, ki se je kopal v Isonzu ter bi bil skoro utonil. Bortolina se je brez strahu vrgel v vodo ter potegnil potapljajočega se vojaka na suho.

SKRIVNOSTNO RAZODETJE SV. JANE ZA

spisal vladika DR. GREGORIJ ROZMAN
dobite po vseh knjigarnah

Skrivnostna videnja in napovedi sv. Janez zanimajo danes prav vsakega — mnogi si delajo vsemogoče nenavadne razlage — zato naj si to knjigo omisli vsak, kajti daje nam pravilno razlago teh videnj. Knjiga stane broširane le 10.— lir, v polplatno vezana 25.— lir.

IZ LJUBLJANE

u— Birnovanje v stolnici. Na binkoštno nedeljo bo v stolnici zadnja sveta maša za vernike ob 8. zjutraj. Ob pol devetih pa zadnje sveto obhajilo. Ob 9. bo pontifikalna škofova maša, po maši ob 10. pa se začne birnovanje. Vhod v cerkev je med birnovanjem skozi glavna vrata, izhod pa skozi stranska. Ob 10. in pol 12. bosta pri stranskem oltarju maši za birnovanje in botre. Popoldne bodo ob pol treh slovesne večernice, ob treh pa se začne birnovanje. Na binkoštni ponedeljek bo pontifikalna maša ob 10., ob 11. pa bo začetek birnovanja. V ponedeljek popoldne ne bo birnovanja.

u— Nova grobova. Za vedno je zapustil svoje g. Albin Zakotnik. Za njim žali soproga, sin, hčerka in številno drugo sorodstvo. K večnemu počitku so najnovejši položili v soboto 12. t. m. v Postumli. — Umrla je nadičteljova vdova ga. Ivana Hrastova, rojena Brejčeva. Na zadnji poti bodo pokojnico spremlili v ponedeljek ob pol 15. iz kapele sv. Jožefa na Zahlah na pokopališču k Sv. Križu. — Pokojnika naj bo ohranjen lep spomin, svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

u— Ponedeljska izdaja »Jutra« bo tokrat izšla na binkoštni ponedeljek proti večeru. Kakor po navadi, bo imela pestro vsebino. Vse prijatelje prirode bo zanimal opis lova na našega najlepšega gorskega ptica, na ruševca. Pavle Rasberger nadaljuje svoje spomine na gledališke umetnike, ki so pred pol stoletjem zaključevali prvo sezono v novem ljubljanskem gledališču. Članek je tudi tokrat opremljen z zanimivimi slikami. V podlistku pa nam Valo Bratina podaja šaljiv prizor pod naslovom »Mali oglašic«. Je pa še dosti drugega štiva. Razen tega seveda prinese ponedeljsko »Jutro« najnovejša vojna in sportsna poročila. Ponedeljska izdaja »Jutra« je nujno potrebno dopolnilo ostalega »Jutra«. Posamezna številka stane 80 stotink, mesečna naročnina pa 3 lire.

u— Acltron — Vam nadomesti svežo cistrono. Proizvod Laboratorija Žilka.

u— Zamenjava poslovnih knjižic. Opozorjamo vse prizadete delodajalce in delavce, da morajo do 4. oktobra t. l. v smislu navedbe Visokega komisarja št. 47 od 4. aprila 1943/XXI, zamenjati stare enojezične poslovne knjižice z novimi dvojezičnimi (italijansko — slovenskimi). Za zaposlene

Dipl. dentist zobov
VINKO SLANOVEC
se je preselil na Kongresni trg št. 8-I (poleg kina »Matic«). Sprejema: od 10-13. in od 15-18. ure. — Izven teh ur po dogovoru.

HOLYNSKI
FOTO STUDIO za moderno fotografijo
se priporoča cenjenim strankam.
SOLIDNO DELO! ZMERNE CENE!

Modri burgundec (Blauburgunder, prvovrstno tirolsko vino) od tvrdke Peter Podborske, Celovška cesta 34 se toči
PRI »ŠESTICI«
LJUBLJANA, Bielweisova cesta št. 6

ZA ZRAK IN SONCE
LANOL
SPORT KREMA

delavce preskrbe zamenjavo tvrdke same po pristojnih občinskih uradih, dočim bodo za nezaposlene delavce preskrbeli zamenjavo pristojni namestniki uradi.

u— Poroka. V Kamniku sta se dne 5. t. m. poročila gđ. Vikca Christof, uradnica, hčerka uradnika »Jutra« g. Oton Christofa in inž. Ivo Kovačič. Mlademu paru obilo sreče!

u— Nedeljsko zdravniško dežurno službo bo vršil od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure mestni višji zdravnik dr. Ciber Franc, Ljubljana, Stefanova ulica 7.

u— Dr. Ljuba Prener, odvetnik v Ljubljani, se preseli s svojo pisarno s 15. junijem t. l. v Cigalovo ulico št. 3. priključje (levo od šol).

u— Izdaten pouk rejcem malih živali pričašča njihovo glasilo »Mali gospodar« v dvojni številki za maj in junij. Na uvodnem mestu objavlja urednik Dragotin Kos proračun ljubljanskega društva »Mali gospodar«, nato pa sledijo številni članki: O manj vrednih krmilih, o Merdelovem zakoncu dedovanja, o malih živalih budnih, o plevlu, o kuncih, o perutinarstvu. Priključena je tudi sedma številka, v kateri je pouk o golobarstvu, o reji prašev, o kokošji bolezni, ki je sedaj na dnevnem redu, razgovor z veterinarjem, o pomladnih in poletnih delih in o topinamburju moki. Naši rejci so tako ravno za binkoštno praznike dobili cel zbornik koristnih člankov, ki bodo izdatno podkrepili njihovo znanje in jim dali tudi novega pouka in novih pobud.

u— Slike za osebne legitimacije. Poročila po posnetkih Fototurist sprejema Campa Anica, Wolfova 6. (Foto Bem).

u— Sprejemni izpit za prvi razred gimnazije. Tekom tega tedna začne posbne instrukcije za sprejemni izpit v I. razred gimnazije. Temeljita in vestna učna priprava iz vseh predmetov po novih predpisih. Razlaga, ponavljanje tvarine, izpraševanje in strogo nadzorstvo. Poučujoče le profesorji — strokovnjaki. Prijave se sprejemajo tudi danes popoldne. Lepi šolski prostori v središču mesta: Kongresni trg št. 2, II. nadst. Specialne strokovne instrukcije za gimnazije in meščanske šole.

u— Aromatizirana jedilna soda — proizvod Laboratorija Žilka.

u— Tečaj za sprejemne izpite. Starši! Vabimo Vas, da svoje otroke, ki jih boste vpisali 14. in 15. junija na gimnazije za polaganje sprejemnega izpita v julijemskem roku, vpišete v naš pripravljani tečaj na Novem (Turjaškem) trgu št. 5. V tečaju poučujejo samo profesorji. Honorar za tečaj, ki se začne 20. junija in bo trajal do izpita, je zelo nizek. Pouk in priprava vestna in temeljita. Prijave dnevno od 8. do 12. in od 14. do 16. ure: Instrukcije, Novi (Turjaški) trg št. 5.

u— Botri in birmanci, pozor! Praktična darila kot harmonike, orglice, gramofone, gramofonske plošče, nalivna peresa itd. dobite v veliki izbiri po najnižjih cenah pri tvrdki »Everest«, Prešernova 44. Oglejte si danes razstavljene predmete v izlozih tvrdke!

u— Maturanti, privatisti! Profesor matematike (ki poučuje tudi nemščino, kemijo, fiziko, mineralogijo) vam nudi strokovno pomoč. Naslov in informacije daje Servis Biro, Selemurgova.

u— Učite se strojepljanja! — Novi poletni strojepljni tečaji — dnevni in večerni (eno-, dvo- in trimesečni) se pričnejo v torek 15. junija. Pouk je dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Desetsturna učna metoda. Specialna strojepljarska šola: največja moderna strojepljarska, raznovrstni stroji. — Informacije in prijave dnevno: Trgovsko učilišče »Christopof učni zavod«, Domobranska 15.

u— Pouk modernih jezikov. — Novi (Turjaški) trg 5. Italijanščine, nemščine, francoske se hitro in praktično naučite v treh mesecih po naši metodi. Takojšnja

GLEDALIŠČE

DRAMA
Nedelja, 13. junija, ob 18.30: Deseti brat. Zadnjikrat v sezoni. Izven. Zelo znižane cene od 12 lir navzdol.
Ponedeljek, 14. junija, ob 18.30: V Ljubljano jo dajmo. Zadnjikrat v sezoni. Izven. Zelo znižane cene od 12 lir navzdol.
Torek, 15. junija, ob 18.30: Skupno življenje. Premiera. Red Premierski.

Jurčič-Golia: »Deseti brat«. Zadnja vpriporitev tega dela bo danes ob 18.30, po zelo znižanih cenah od 12 Lir navzdol. Osebe: Graščak na Slemenicah — Bratina, graščakinja — Gabrijelčeva, Manica — Ančka Levčeva, Dolef — Lipah, Doktor Kaves-Pišlav — Peček, Marjan — Verdonik, Martin Spak — M. Skrbnišek, Lovro Kvas — Drenovec, Krjavelj — Cesar. Posamezne prizore veže bralka — Kraljeva. Režija: prof. Šest, scena: Ing. Franz.

Na binkoštni ponedeljek ob 18.30 vprizori Drama zadnjikrat v tej sezoni Ogrinčev igro »V Ljubljano jo dajmo«, po zelo znižanih cenah od 12 Lir navzdol.

Prihodnja premiera v Drami bo v torek 15. t. m. Cesara Viole komedija SKUPNO ŽIVLJENJE v režiji prof. Šesta. Glavne vloge igrajo: Šaričeva, Nablocka, J. Kovič, Nakrst, Košič.

OPERA
Nedelja, 13. junija, ob 17: Thais. Izven. Cene od 28 Lir navzdol.
Ponedeljek, 14. junija, ob 17: Prodana nevesta. Izven. Cene od 28 Lir navzdol.
Torek, 15. junija: Zaprt.
Sreda, 16. jun., ob 18: Vnebovzmetje B. D. M. Red Sreda.

J. Massenet: THAIS. Atanale — Primožič, Nicias — Lipušček, Palemmo — Lupša, suženj — Dolničar, Tha's — Heybalova, Krobila — Mlejnikova, Mirtala — Stritarjeva, Albina — Golobova, puščavnik: Kristarčič, Rus, Gašperšič, Smrekar, Štular, Drobnik, Gregorin, Škabar, Humar, Sekula, Marenk. Plešejo: Bravničarjeva, Japleja, Remškarjeva, M. Kirbos, Pogacar, in baletni zbor. Dirigiraj: Niko Štrifto, režija: C. Debevec, vodja zbora: R. Simoniti, koreograf: P. Golovin, Načrti za kostume: Jela Vilfan.

Bedrih Smetana: PRODANA NEVESTA. Sodelujejo: Janko B. Stritarjeva, Vidaleva, Dolničar, Karlovcova, Banovec, Čuden, Lupša, Jelnikar, Ramšakova, Marenk. Dirigent: D. Zebre, režija: C. Debevec, vodja zbora: R. Simoniti, koreograf: inž. P. Golovin.

konverzacija. Dopoldanski, popoldanski in večerni tečaj. Znanje jezikov je koristno vsakomur: omogoča branje tujih knjig, časopisov itd. Prijavite se v naše poletne tečaje. Pojasnila dnevno od 8. do 10. in od 14. do 16. ure: Instrukcije, Novi (Turjaški) trg 5.

u— Za nove osebne legitimacije vam izdela fotografije hitro in lepo FOTO BEM — Wolfova 6.

u— Dne 15. t. m. pričnemo s pripravljanjem srednješolskih dijakov za nižji in višji tečajni izpit (razlaga, izpraševanje). Istotam pripravljamo dijake za popravne izpite iz posameznih predmetov, kakor tudi vodimo tečaje za sprejemne izpite konec šolskega leta. Ob sodelovanju dijakov uspeh ne bo izostal. Honorar zmeren, revnejši popust. Vpisovanje dnevno od 8 do 12 in od 14 do 16. — Korepetitorji, Mestni trg 17/I.

u— Nesreče. Z zlomljeno levo nogo so iz Stične pripeljali v ljubljansko bolnišnico 50letno zasebnico Angelo Jakulovo. 38letni žagar Franc Simončič iz Ljubljane si je na krožni žagi porezal prste na levi. Z lestve je padel in si zlomil desnico. 29letni piekar Franc Bitenc z Rudnika. Hlod je padel na desno nogo 17letnemu sinu posetnika Alojziju Jurkoviču iz Matene in mu jo zlomil. Ponesrečenci se zdravijo na kirurškem oddelku ljubljanske splošne bolnišnice.

Iz Hrvatske

Meščanske šole bodo spremenjene v glavne šole. Po odredbi vodje nemške narodnostne skupine na Hrvatskem bodo vse nemške spolinje srednje šole (meščanske šole) spremenjene v glavne šole.

Muslimanska delovna služba, Sarajevsko muslimansko dobrodelno društvo »Merhamet« je sklenilo ustanoviti prostovoljno delovno službo za obnovo krajev v vzhodni Bosni, ki so bili prizadeleti zaradi odmetniškega delovanja.

Maturanti so oproščeni popravne zrelostne izpita. Ministrstvo prosvete je izdalo odlok, po katerem so maturanti

Knjigarna ŽUŽEK JOŽE

V PREHODU NEBOTIČNIKA

OTVORITEV DVODNEVNE RAZSTAVE: KNJIGA IN SLOV. SLIKARJI
V PETEK, DNE 18. JUNIJA T. L.

gimnazij in učiteljskih, ki so v šolskem letu 1941—42 polagali zrelostni izpit in jim je bila dovoljena poprava, oproščeni popravne izpita, če so bili poklicani na odsluženje kairskega roka.

Letalska modelarska šola v Zagrebu. Nedavno je bila v hrvatski prestolnici odprta letalska modelarska šola. Obiskuje jo 316 učencev. Tečaji trajajo tri mesece. Na Hrvatskem so modelarske šole že v Varaždinu, Bjelovaru, Karlovcu, Banjaluki, Brodu, Novi Gradski, Vinkovcih, Osijeku, Sarajevu in drugih krajih.

Frankiranje poštnih pošilk z znamkami v korist hrvatskim legionarjem. Ministrstvo za promet je izdalo odredbo, da se bodo morale poštno pošilke julija in avgusta frankirati tudi z novo izdanimi znamkami v korist vdovam, otrokom in družinam hrvatskih legionarjev. Pošilk, namenjenih v inozemstvo, ni treba frankirati z imenovanimi znamkami.

Iz Srbije

Poljedelsko orodje za preseljenke. Komisarjat za begunce in preseljenke v Beogradu je poslal v svrhu pospeševanja lastne oskrbe svojih varovancev v Valjevo za valjevsko okrožje 500 motik, 80 lopat in 100 rovnice. To orodje v vrednosti 40.000 dinarjev je bilo brezplačno razdeljeno med izbeglice v srezih valjevskem, kamenškem (podgorškem), ubskem (tamnavskem), mionškem (kolubarskem) in obrenovačkem (posavskem). Slovenska valjevska kolonija je dobila za svoje člane, ki kmetujejo, 30 motik, 6 lopat in 5 rovnice. Ta stvarna podpora je bila vsem kmetovalcem in obdelovalcem zelo dobrodošla, ker se orodje težko dobi. Slovenski rojaki ga bodo po-

rabili s pridom, ker so obdelali velike površine zemlje in pridno sadijo, sejejo in celo že tudi pobirajo uspehe svojega dela. Zlasti so ate, berivke in kraljice majnika, za kateri so bila poslana semena iz domovine, je zraslo že zelo mnogo in je bila marsikateri slovenski družini olajšana skrb za jedilni list.

Maksimalni cenik

Maksimalni cenik št. 9, ki velja po naredbi Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino od 10. aprila t. l. naprej, določa za mestno občino ljubljansko naslednje cene na drobno (z všteto trošarino):

1. Kruh iz enotne moke v kosih do 400 g 2.30 lire, v kosih od 400 do 1.000 g 2.20 lire; testenine iz enotne moke 3.90 lire za kg; enotna pšenčna moka 2.70 lire; enotna koruzna moka 2.20 lire; riž navadni 2.70 lire; riž 6 lir za kg.
2. Jedilno olje (olivno) 14.70 lire za liter; surovo maslo 28.40 lire za kg; slanina soljena 19 lir za kg; mast 17 lir za kg.
3. Kis, 4% vinski 6.35 lire za liter.
4. Mleko 2.50 lire za liter; kondenzirano mleko v doзах po 880 g 15.90 lire za dozo, v doзах po 385 g 7.55 lire za dozo.
5. Sladkor: sladkorna sipa 8.25 lire za kg, v kockah 8.35 lire.
6. Mehka drva, razžagana, franko skladišče trgovca v Ljubljani 33.60 lire za sto; mehki roblanci (žamanje), približno 1 m dolgi, franko mestno skladišče 40 lir za sto; trda razžagana drva 40 lir za sto; enotno mlno, ki vsebuje 23—27% kisline, 4.10 lire za kg.

Darujte za slepe!

Dal 7 al 21 giugno vengono emesse due serie di

Buoni del Tesoro quinquennali 5% a premi di L. 5 miliardi ciascuna

Interessi e premi esenti da ogni imposta presente e futura

PREZZO di emissione: L. 97 per ogni cento lire di capitale nominale, oltre interessi 5% dal 15 giugno fino al giorno del versamento; per le sottoscrizioni eseguite dal 7 al 14 giugno vengono invece corrisposti ai sottoscrittori gli interessi 5% dal giorno del versamento fino a tutto il 14 giugno detto.

Le sottoscrizioni vengono eseguite solo in contanti, ma vengono accettate come contante le cedole ammesse in sottoscrizione.

PREMI: ciascuna serie di L. 5 miliardi di Buoni concorre annualmente a n. 10 premi per un ammontare complessivo di L. 10.000.000 mediante estrazioni semestrali.

Le sottoscrizioni si ricevono presso tutte le Filiali dei seguenti Enti e Istituti che fanno parte del Consorzio di emissione, presieduto dalla Banca d'Italia:

Banca d'Italia — Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli Infortuni sul lavoro — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banco Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Province Lombarde — Istituto Centrale delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banca Santo Spirito — Credito Varesino — Credito Commerciale Milano — Banca Bellinzaghi, Milano — Banca Cattolica del Veneto, Vicenza — Banca di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Agricola Milanese — Banca Toscana — Banca Provinciale Lombarda, Bergamo — Credito Romagnolo, Bologna — Banca S. Paolo, Brescia — Società Italiana per la Strada Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà, Trieste — La Fondiaria, Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio del Regno, Roma;

Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Società Italiana di Credito, Milano — Banca Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banca Alto Milanese — Banca di Calabria — Banca Popolare Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Tutte le altre Banche, Banchieri, e Banche Popolari, nonché tutti gli Agenti di Cambio rappresentati nella firma dell'atto consortile dagli Istituti e dalle Compagnie Finanziarie sopra menzionati.

Od 7. do 21. junija bosta emitirani dve seriji

5% letnih zakladnih bonov s premijami vsaka po 5 milijard lir

Obresti in premije so oproščene sleherne sedanje in bodoče davščine

EMISIJSKA CENA: 97 lir za vsakih sto lir nominalne glavnice poleg 5% obresti od 15. junija do dneva vplačila; za vpisovanja od 7. do 14. junija pripadajo vpisnikom 5% obresti od dneva vplačila do vključno 14. junija.

Vpisovanje se lahko opravi samo v gotovini, toda sprejemajo se kot gotovina kuponi, dopuščeni za vpis.

PREMIJE: Na vsako serijo 5 milijard lir Bonov odpade letno 10 premij v skupnem znesku 10.000.000 lir, ki se žrebajo vsakih šest mesecev.

Vp'sovanje se lahko opravi pri vseh podružnicah naslednjih ustanov in zavodov, ki pripadajo emisijskemu konzorciju pod vodstvom zavoda Banca d'Italia.

Banca d'Italia — Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli Infortuni sul lavoro — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banco Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Province Lombarde — Istituto Centrale delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banca Santo Spirito — Credito Varesino — Credito Commerciale Milano — Banca Bellinzaghi, Milano — Banca Cattolica del Veneto, Vicenza — Banca di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Agricola Milanese — Banca Toscana — Banca Provinciale Lombarda, Bergamo — Credito Romagnolo, Bologna — Banca S. Paolo, Brescia — Società Italiana per la Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà, Trieste — La Fondiaria, Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio del Regno, Roma;

Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Società Italiana di Credito, Milano — Banca Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banca Alto Milanese — Banca di Calabria — Banca Popolare Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Vse ostale Banke, Bančniki, Ljudske Posojilnice kakor tudi vsi menjalnični Agenti, ki so člani zgoraj omenjenih zavodov in družbe »Compagnia Finanziaria.

Opremljeno sobo

na liri, sončno, čisto, oddam samo boljši solidni osebje. Cena 200 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra družina«.

9636-23

Čista sobica,

vhod skozi kuhinjo se odla boljši osebje, velikodostni, — Vrhovca 3-II, desno.

9778-28

Dve prazni sobi,

sončni in zračni, oddam takoj v vili blizu remize, izven bloka. Naslov v vseh posl. Jutra.

9779-23

Opremljeno sobo

oddam. Naslov v vseh posl. Jutra.

9786-23

Oddam

lepo opremljeno sobo solidnemu gospodu ali gospodini. Naslov v vseh posl. Jutra.

9720-23

Opremljeno sobo

oddam solidnemu gospodu. Naslov v ogl. odd. Jutra.

9753-23

Solidnemu gospodu

oddam opremljeno sobo s posebnim vzhodom in s uporabo pokojnice. Rožna dolina cesta III št. 18.

9837-23

Sobe išče

Opremljeno sobo, lepo, čisto, cv. z vseh osebje (živila po možnosti osebje sam) iščem na Glincih ali Rožni dolini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirene«.

9736-23

Gospodična,

je ves dan odsona išče opremljeno sobo za peči gradom. Naslov v ogl. odd. Jutra.

9693-23

Gospodična,

vs dan odsona išče sobo s posebnim vzhodom za takoj ali pozneje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Preprota«.

9791-23

Majhno sobo

s posebnim vzhodom išče vs dan odsona gospodinja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točna plačnica«.

9702-23

Prazno sobo,

event. s skupno kuhinjo, iščem za takoj ali 1. julij. Plačam točno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Solični samice«.

9711-23

Iščem prazno sobo

po možnosti v Rožni dolini, Vrh. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Rožna dolina«.

9698-23

Opremljeno sobo

iščeva v centru za takoj ali pozneje. Cen. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dvaz«.

9668-23

Separirano,

lepo opremljeno sobo za 2 gospodini iščem za 15. junij ali 1. julij. Po možnosti 10 minut od Kongresnega trga. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soba za 2 gospodini«.

9651-23

Gospod išče sobo

za 15. junij odpr. za 1. julij. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »300 lire«.

9791-23

Opremljeno

stanovanje, eno- ali dvo-sobno, komfortno, išče boljši zakonski par. Cen. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«.

9829-23

Opremljeno sobo

simo za dnevno uporabo iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prez dana«.

9836-23

Sobico,

po možnosti s posebnim vzhodom, iščem takoj ali 1. julij. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Domačina«.

9837-23

Prazno sobo v Šiški,

samo za shranjevanje novega pohištva, ali stanovanje s pritlikavimi išečimi živalmi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Novo«.

9883-23

Prazno sobo

v centru iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Štramba pohištva«.

9889-23

Dijak išče

skromno sobico. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tudi proti instrukcijam«.

9879-23

Zenitve

Poznanstva želi starejši, dobro šolani gospod z vdovo ali ločeno srednjih let, lepo priključiti za najem v vrhu kasneje ženi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prijeten dom«.

9698-23

Gospod srednjih let

želi poročiti damo 30 do 35 let, visoke, čedne rasti, vedrega značaja in dobre srca. Samo resne ponudbe s sliko in naslovom na ogl. odd. Jutra pod »Zrelo poletje«.

9662-23

Vdova,

stara 50 let, dobra gospodinja, posedujem precej perila in kuhinjskih potrebnosti ter nekaj gotovine. Želim znanja s primerom gospod v svojo ženo; grem začasno tudi kot gospodinja. Resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra gospodinja«.

9699-23

Uradnik,

39 let star, soliden, trezen, dobro šolani, v zelo dobri stalni službi želi znanja z izobraženim, dobrošolanim, simpatičnim in samostojnim gospodom. Pisanje v dobrodober v mirnega življenja v zakonu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Izredna prilika«.

9450-23

Kateri fant

ali vdovec od 40 do 50 let bi poročil preprosto starejšo ženo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tiha sreča«.

9718-23

Poštena služkinja

Poštena služkinja, srednjih let, čedne zunanosti, se želi poročiti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sreča 1943«.

9854-23

Klavir ali pianino

kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro ohranjeno«.

9738-26

Harmonike

vseh vrst, nove in rabljene, ugodno kupite (rabljene vzamemo v račun) pri Pro-met, nasproti križniški cerkve.

9670-26

Klavir, harmoniko,

32 basov, malo rabljeno, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra.

9653-26

Citre,

dobro ohranjene, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra.

9652-26

Klavir, harmoniko,

80 basov, 1 register, ugodno prodam. Lepodvorska 3, dvorišče, stopnice, 9909-26

KUPUJTE

edino pri naših OGLASEVALCIH!

Klavir ali pianino

vzajemni proti mesečni najemi. Eventualno ga tudi kupim. Ponudbe na: Emil Bevc, Cankarjeva 24, Kodeljevo.

9911-26

Rabljen gramofon

in plošče zopet kupuje po zvišenih cenah tvrdka »Eve-«.

Prešernova ul. 44.

986-26

Klavir, harmoniko

»Scandall«, 126 basov, najmanj 4 registre, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Scandall«.

9671-30

Klavir, harmoniko

»Scandall«, 32 basov, s kov. žigom, prodam. Poljski nasip 33-I.

9677-38

Pianino in vijolino,

dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pianino«.

9890-26

Živali

Papagajček rumene barve je bil ujet v soboto 19. maja. Dobi se Tržaška c. 41.

9741-27

Švicarsko kozo,

dva in pol meseca staro, čiste pasme, prodam. Tržaška cesta 17.

9669-27

Angora zajce,

2 samici, samec, 5 mladičev, zelo ugodno prodam. Balentin, Svetosavska 24.

9672-27

Psa ovčarja

(volčaka), mlajšega, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra.

9624-27

Zajko

velike pasme z 8 mladiči prodam. Rožna dolina cesta VII, št. 24.

9608-27

Mlade pse volčjake

prodam. Homan, Sv. Petra cesta 81.

9534-27

Močnega psa,

dobrega čuvaja, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro čuvaj«.

9524-27

Čistokrvnega psa,

ilirskega ovčarja, mlajšega, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ilirskije«.

9341-27

Zajca,

sivega belgijskega ovčarja, plemenitaka ter zajko in več 2 mesečnih mladičev iste pasme, ugodno prodam. Kohlarjeva 15.

9794-27

Koza

santalske pasme, dobra mlekarica napročaj. Ogled: Ulica Šolke divizije 17.

9781-27

Prašičke za rejo

bo oddajala trdka Slamič v ponedeljek, 14. junija 22. Mestni klavirni. 9907-27

Krava,

dobra mlekarica, napročaj. Naslov v ogl. odd. Jutra.

9835-27

Triletno kozo

prodam. Nove Jarše 76.

9884-27

Obrt

Zaklonišča! Nafrti in naprav naenajen — Pustite Vaš naslov v vseh posl. Jutra — pridem takoj na Vaš dom.

9863-30

KUPUJTE

edino pri naših OGLASEVALCIH!

Izgubljeno

Izgubila se je v soboto na živalskem trgu ženska modra usojena rokavica z belimi programi.

Prosim najditelja, da jo proti nagradi odda na naslov: A. P., Stari trg 21, II, desno (hisa Zalaznik).

9750-28

Pogrešam aktovko

s študijsko knjigo, skriptami in indeksom. Najditelja prosim, da odda uni-verzitetnemu vratarju vsaj indeks, najvažnejši študijski dokument.

9681-28

Našla se je

damska zapetna ura, dobi se v trgovini Ivan Avšič, Prešernova ul. 3.

9790-28

Meglič Albert,

delavec tob. tovarne, naproša poštenega najditelja, naj 1. junija 200. t. j. v 9 dnevni zaslužek, katerega sem izgubil od hiše Maren, ovinek Čampove ulice št. 16. Vič, odda v tej ulici št. 16.

9776-28

Stroji

Stružnice rezkalne, skobelne, vrtnalne, brusilne in druge stroje izbranih konstrukcij dobavlja Gustav Levčar, Medvedova 14.

2081-29

Polnojarmenik

50 cm premera, v dobrem stanju, napročaj. Informacije: Rozman, Karlovska 15.

9549-29

Črpalko

centrifugalno, puno črpalko (Spesumpje), ročno črpalko 70 mm Ø, stružnico za les, železo, vrtni stroj za železo, stroj za šrotaže koruze, stroja Ileršič, Ljubljana, Rimska 13.

9619-29

Šivalni stroj,

tovarniški nov, nemškega izvora »Erika«, še ne rabljen, prodam. Nahtičenova 19, levo.

9743-29

Nov šivalni stroj

Singer, pogreljiv, z okroglim bobnom, prodam. — Trnov — Mandičeva ul. 1-II Vestovšek.

9700-29

Pisalni stroj

remington portabilni, ameriški, v najboljšem stanju, prodam. Franciskanska ulica 10, dvorišče.

9645-29

Kupim stružnico

za železo do 150 cm stružnice dolžine, tudi s vrtalnikom. Navesti ceno, Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mehanike«.

6932-29

Dentz motor 4 HP

na bencinski pogon ugodno napročaj. Naslov v ogl. odd. Jutra.

9629-29

Šivalni stroj,

boljši, pogreljiv, dobro ohranjen, kupim. Obenem kupim dober pisalni stroj. Naslov v ogl. odd. Jutra.

9545-29

Šivalne stroje,

pogrejlive in tudi starejše kupim. Plačam dobro. Trgovina »Oglede, Mestni trg 3 (vhod skozi vežo)«.

9554-29

Singer šivalni stroj,

pogreljiv, okrogli bobniček, prodam. Pred škofijo 19 — Viktor.

9797-29

Pisalni stroj

novejšega tipa, kupi »Realiteta«, Prešernova 51-I. 9802-29

9743-29

Šivalni stroj,

pogreljiv, prav lep, napročaj. Novi trg 5, desno, desna vrata.

9762-29

Prodaj

dobro las krojaški šivalni stroj. Vili Marja, Kamniška ulica 30.

9830-29

Elektromotor 12 KS

prodaja Gustav Levčar, Medvedova 14.

9809-29

Pisalne, računske stroje

prodaja in kupuje tvrdka »MERCEDES«.

Franciskanska ul. 10, dvorišče

9743-29

Stroj

za popravilne nogavice, nov, in posamezne igle, prodam. Ogled: Česnovar, Rimska 2.

9875-29

Šivalni stroji

Singer, Pfaf, Adler, Gritzner, Naumann, pogrejlivi, malo rabljeni, ugodno napročaj. »Triglava, Resljeva c. 16«.

9565-29

Informacije

A. Potemkan, eksperiment. psihografolog, rešuje vsa vprašanja točno. Poslati rokopiis in datum rojstva na ogl. odd. Jutra pod »S. Potemkan«.

9562-31

Usodo, bodočnost,

značaj razkrije iz rokopiis in rojstnih podatkov slovit. psihografolog dr. Mišič. Pišite na ogl. odd. Jutra pod »Nezmotljive in priljubljene 30 lir«.

9819-31

Pridelki

Seno kupi Lavrenčič & Co. v Ljubljani, Vošnjakova 16.

9664-33

Kislo repo in zelje

za kremo prašičev itd. prodam. Homan, Sv. Petra c. 81.

9533-33

Travo za košnjo

ali suho (sladko), v mestu, prodam. Dolenjska c. 5.